Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 869 — Ե՛ՆԹՇԱԲԹԻ 25 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 186 (Ն. Տ.) 7 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1886 — 9 ՐԷԲԻՒ-ԼԷՎՎԷԼ 1304

20 ՓԱՐԱ (ՏՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (ՏՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար տարեկան	գանձման արժէքն	200
» »	վեցամսեայ	100
» »	եռամսեայ	50
Գաւառաց »	եւ օտարաց	
Թղթատարով	տարեկան	240
Գաւառաց համար եւ օտարաց		
Թղթատարով	վեցամսեայ	120
Օտար երկիրներ, տարեկան	Ֆրանք	56
	վեցամսեայ	28

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 24 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, 1886

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԿՈՒՄ Պ. ՏԸ ՖՐԷՍԻՆԷԻ

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ ՖՐԱՆՍԱՅԻ

Ելմտացոյցի վիճաբանութիւնն աղետաբեր եղաւ Պ. տը Ֆրէսինէի Նախարարութեան։ Անկման անմիջական շարժառիթն էր գաւառակալներաց պաշտօնին ջնջումը։ Բայց վիճաբանութեան ընթացքին մէջ Նախարարութիւնը բաւական ապացոյց պէտք է գտած լինի թէ օրուան մեծ խնդրոյն վրայ, որ է ելմտական խնդիրը, չէր յաջողած Երեսփոխանութեան Հանրապետական կուսակցութեանց մէջ համաձայնութիւն մը գոյացնել։ Պ. տը Ֆրէսինէի հրաժարումն, (եթէ վերջնական դառնայ,) Նախարարութեան սովորական փոփոխումներէ տարբեր և աւելի ծանր նշանակութիւն պիտի ունենայ Ֆրանսայի համար. զի, Պ. Ժիւլ Ֆէրրիի հետ, Պ. տը Ֆրէսինէ Հանրապետութեան կարողագոյն քաղաքագէտն էր, և զի Երրորդ Հանրապետութեան հաստատումէն ի վեր ամենէն երկարատեւ Նախարարութեանց մին էր Պ. տը Ֆրէսինէինն, որոյ երկրորդ տարեդարձը կը մօտենար։ Նաեւ, Պ. տը Ֆրէսինէի Նախարարութիւնը կը նկատուէր միութեան գիծ մը ի մէջ Չափաւոր և Արմատական Հանրապետականաց։ Պ. տը Ֆրէսինէի անկումը կը ցուցնէ թէ եւս քան զեւս դժուարին կը դառնայ համաձայնութիւն գոյացնել տիրող կուսակցութեան [illegible] ճիւղերուն մէջ։

[illegible] Ելմտացոյցի խնդիրն [illegible] հետեւանք ունեցաւ, պէտք է որ սովորականէն քիչ մ'աւելի մանրամասն տեղեկութիւն տանք այդ խնդրոյ վրայ։ (Գումարներն անգլ. ոսկւով կը դնենք ի դիւրութիւն։)

Ելմտական Նախարարը կը գուշակէր երեք միլիոն ոսկւոյ բաց մը, 125 ու կէս միլիոն ոսկւոյ Ելմտացոյցի մը վրայ։ (Անգլիոյ Ելմտացոյցն երբեք չէ անցած 100 միլիոն ոսկին, և սովորաբար վար է այդ գումարէ։)

Բացը գոցելու համար, Նախարարը կ'առաջարկէր (1) ոգելից ըմպելեաց տուրքն աւելցնել, (2) արտասովոր ծախուց յանկացեալ արտասովոր ելմտացոյցը բառնալ, (3) Քոնսոլիտէի վերածել Տէրութեան երերուն պարտքն, եւ կարճ պայմանաժամով պարտամուրհակներն, և (4) դադրեցնել գլխամասի վճարումն ընդհ. պարտուց համար։

Ասոնք էին Պ. Սատի Քառնոյի Ելմտացոյցին չորս կէտերն, որոց ո՛չ մին ընդունեց Երեսփոխանութեան Ելմտական Յանձնախումբն, որ ոգելից ըմպելեաց տուրքին յաւելման հակառակեցաւ, Կառավարութեան ծախքերը զեղչեց անխնայ, երկու միլիոն ոսկի պակսեցնելով բացէն, և առաջիկայ տարին բաց մը Նախատեսելով, առաջարկեց «եկամտի վրայ ուղղակի տուրքին» հաստատումն։ Արտասովոր ելմտացոյցի մասին, Յանձնախումբը կ'ընդունի թէ ելմտական բարեկարգութեան հակառակ է սովորական Ելմտացոյցին քով ունենալ արտասովոր և յատուկ ելմտացոյցներ։ Բայց, կ'ըսէ, Ֆրանսական կառավարութիւնը զարգիս զբաղեալ է բազմածախս հանրօգուտ շինութիւններ ի գլուխ հանելու, հետեւապէս մինչ դրամ փոխ կ'առնու, և փոխառութեան հաշիւն բերեւ սովորական ելմտացոյց չի կրնար նկատուիլ։ Քանի որ հանրային այդ մեծ շինութիւնք, —(գետերու համար ջրանցներու բացում, նաւահանգիստներու և նաւարաններու շինութիւն, հասարակ դպրոցներու և մեծ երկաթարանաց կառուցում, ևն)— սկսուած են, զանոնք դադրեցնել՝ ցարդ ծախսուած ահագին գումարներն յոյնչութիւն մատնել է, և քանի որ պիտի շարունակուին՝ ուրոյն հաշիւ մը պէտք է ունենան այս շինութեանց ծամար հետզհետէ կատարուած փոխառութիւնք։

Յանձնախումբը Նաեւ կը հակառակէր երերուն պարտուց Քոնսոլիտէ պարտքի վերածման, յիշեցնելով թէ Ֆրանսայի Միայն կամ Քոնսոլիտէ պարտքն յոյժ մեծ է արդէն, թէ Ֆրանսայի Միայուն պարտքը պէտք չէ աւելցնել բայց եթէ մեծ պատերազմի մը մէջ, և թէ Ելմտացոյցին մէջ քիչ մը բան մի կողմ դրուած պէտք է լինի Միայուն պարտուց գլխամասը տակաւ վճարելու։ Այսպէս կը ծագի պարտուց գլխամասին վճարման խնդիրը։ Մինչ Նախարարը կը պահանջէ դադրեցնել այս վճարում, Երեսփոխանութիւնը կը հակառակի բացարձակապէս։ Գերմանիոյ հետ պատերազմէն անմիջապէս ետք, Պ. Թիէր 8 միլիոն ոսկի յատկացուց վճարելու համար պատերազմի ատեն Ֆրանսայի Պանքային եղած պարտքն և ապա ընդհանուր պարտքը տակաւ զեղչելու համար։ Այս գլխավճար զեղչուեցաւ 8էն 6 միլիոն, ապա 4 միլիոն ոսկւոյ։ Պ. Սատի Քառնօ կ'ըսէր թէ, քանի որ փոխառութիւնք շարունակուելու վրայ են, պարտուց գլխամասը վճարել խաբուսիկ բան մ'է։ Երկրին հանրային պարտքն աճելու վրայ է հակառակ գլխավճարին։ Իսկ Յանձնախումբը կը պնդէր թէ Միայուն պարտքն աւելնալու չէ, և ամեն ընթացիկ փոխառութիւնք ընթացիկ հասոյթներով վճարուելու են, և երկրին վարկը պահելու համար, պէտք է շարունակել հանրային պարտուց գլխամասը վճարել։ —Ահաւասիկ ելմտական Նախարարին և ելմտական Յանձնախմբին միջեւ ծագած անհամաձայնութեան գլխաւոր կէտերն։

Ո՞րչափ պարտք ունի Ֆրանսա։— Գերմանիոյ վճարուած պատերազմական տուգանքին փոխառութիւններէն ի վեր, Ֆրանսայի կառավարութեան կնքած նոր փոխառութիւնք առժամանակեայ էին, այ է՝ կարճ կամ երկայն պայմանաժամով վճարելի պարտամուրհակներէ կը բաղկանային։ Ուստի, երերուն պարտքը շարունակ աճեցաւ։ Միայուն կամ Քոնսոլիտէ պարտուց դրամագլուխը կը հաշուի 20,000,0000,000 ֆր. կամ 800 միլիոն անգլ. ոսկի։ Գլխամասը վճարելի արժեթուղթք են 163 միլիոն ոսկի. կարճ պայմանաժամով պարտամուրհակք՝ 18 միլիոն ոսկի և երերուն պարտքն ալ 4[illegible] միլիոն ոսկի, որով Ֆրանսայի հանրային պարտուց գումարը կը հասնի 25 միլիառ 587 միլիոն 500,000 Ֆրանքի, կամ 1,023 ուկէս միլիոն անգլ. ոսկւոյ։ Այս պարտք ամ ըստ ամէ կ'աճի. զի Ֆրանսայի Կառավարութեան համար ամեն տարի բացով մը կը վերջանայ որ պարտքին վրայ կը դիզուի, և զի Կառավարութիւնն հարկադրեալ է շարունակ փոխ առնուլ, հանրային մեծ ձեռնարկներ ի գլուխ հանելու համար։ Ասոնք արդիւնաւոր գործեր են, և ապագային մէջ Ֆրանսայի ժողովրդեան և Կառավարութեան հասութից յաւելման պատճառ պիտի լինին։ Օրինակի համար, 60 տարիէն կը վերջանայ երկաթուղեաց ընկերութեանց պայմանաժամն, և յայնժամ Կառավարութիւնը տէր պիտի լինի երկաթուղեաց և անոնց հասոյթներուն։ Բայց Ֆրանսա հարկադրուած է ընել ուրիշ մեծ ծախքեր ալ որք արդիւնաւոր չեն տնտեսական իմաստով։ Պատերազմական և ծովային Նախարարք ամեն տարի մեծաքանակ վարկեր կ'առնուն զինուորական ու նաւային բարւոքմանց և բերդերու և զրահաւորներու շինութեան համար։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

(ՆՈՅԵՄ. 29 ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 4 ԴԵԿՏ.)

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԽՆԴԻՐ

ՊՈՒԼՂԱՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ. Սոֆիայի ռուսական Նախկին զինուորական կցորդ Գնդ. Զաքարոֆ կ'իմացնէ Բեդերսպուրկէ թէ Պուլղարիոյ դրաւումը կը պահանջեն պատերազմական Նախարար Զօր. Վանոֆսքի, արտաքին գործոց Նախարար Պ. Կիրս և Սլաւասէրք, մինչ դրաւման հակառակ են Զարն, Զօր. Օպրուչէֆ և այլք։

—Աւստրիոյ Կայսրն ի մօտոյ Ոսկեգեղման բարձր պատուանշանը պիտի շնորհէ Քալնոքի Կոմսին, ի նշան մեծի գոհունակութեան Նորա ճարտար քաղաքականութեան համար պուլկարական խնդրոյն մէջ։

—Զօր. Քաւլպարս, Բեդերսպուրկ հասնելուն պէս, Կաչինա գնաց, և Զարին ներկայացաւ։

—Պուլկար պատգամաւորութիւնն, որ արդէն ճամբայ ելած է Սոֆիայէ, պիտի խնդրէ Տէրութիւններէն համաձայնել զՎալտէմառ Իշխան ընդունելու Պուլկարիոյ գահն, և կամ, ի հակառակ դէպս, թոյլ տալ Աղեքսանդր Իշխանի վերադարձին։ Եւ պիտի յայտարարէ թէ պուլկար ժողովուրդը չի կրնար բնաւ ընդունիլ Մինկրէլ Իշխանը։

—Զօր. Քաւլպարս Զարէն արտօնութիւն պիտի խնդրէ տեղրակ մը հրատարակելու, որով պիտի նշանակէ Պուլկարիոյ և Արեւ. Րումէլիոյ քանի մը օտար հիւպատոսաց արարքը։

—Կասպան էֆ. ծանուցեր է պուլկար Կոմնակալութեան թէ Բ. Դուռը Տէրութեանց հետ պիտի բանակցի Պուլկարիոյ Նոր Իշխանին վրայ, և հետեւապէս անօգուտ է պուլկար պատգամաւորութիւն մը ղրկել եւրոպական արքունեաց մօտ։ Կոմնակալութիւնը պատասխաներ է թէ պատգամաւորութիւնը զիւր պաշտօն Մեծ Սուլթանէն ընդունած լինելով, զայն ի գործ դնելէ չի կրնար արգիլուիլ։

—Խօսք կայ թէ Մինկրէլիոյ Նիքոլա Իշխանը Կ. Պոլիս պիտի գայ, և Վեհ. Սուլթանին պիտի ներկայանայ։

ՖՐԱՆՍԱ՝ ՀԱՄԱԿԻՐ ՌՈՒՍԻՈՅ

Ո՛չ եւս տարակոյս կայ թէ ֆրանսական կառավարութիւնն և ֆրանսացի ժողովուրդը բացարձակ ռուսասէր ուղղութիւն մ'ունին պուլկարական խնդրոյն մէջ։ Զօր Քաւլպարս հետեւեալ Նամակն ուղղած է Սոֆիայէ Նոյմ. 17 թուով Բարիզի Բէթի Բարիզիէն թերթին. «Պուլկարիա հասնելուս առաջին օրերէն ի վեր, Ֆրանսայի ամեն կողմերէն կը ստանամ բազմաթիւ Նամակներ, որովք ջերմագոյն համակրանք կ'արտայայտուի դժնդակ պաշտօնին համար զոր ունիմ կատարել ի Պուլկարիա։ Որովհետեւ կարող չեմ պատասխանել ամեն անոնց որք զիս կը պատուեն իրենց հոգածութեամբ ու բարեացակամութեամբ, լրագրոյդ միջոցաւ կը փութամ յայտնել իմ ջերմ շնորհակալիքս այս բարոյական աջակցութեան համար, ճակատամարտին մէջ զոր կը մղեմ մերենայութեան, ապերախտութեան և ստախօսութեան դէմ։»

—Թանն, Պ. տը Ֆրէսինէի արեւելեան ճառին վրայ խօսելով, կը ցաւի որ ազատ և ազատասէր ազգի մը Ներկայացուցիչն իր այս յայտարարութեան մէջ բառ մ'իսկ չէր արտասանած ի նպաստ պուլկարական անկախութեան և ազատութեան ճգանց, և թէ ֆրանսական Հանրապետութիւնը ռուս Ինքնակալութեան հետ ձեռք ձեռքի տուած է Պուլկարիոյ մէջ։

—Զօր. Քաւլպարս նորենամակ մ'ուղղելով առ Մօսքովեան Վէտօմօսդի, շնորհակալութիւն կը յայտնէ բազմաթիւ Նամակագրաց, որք Ռուսիոյ ամեն կողմերէն համակրանաց և քաջալերանաց խօսքեր ուղղած են իրեն, և որոց բարոյական աջակցութեամբ կրցած է ի գլուխ հանել զիւր դժնդակ պաշտօն։ «Արժանի է որ, կը յարէ Զօրավարը, Նոյն համակրալից ոճով Նամակներ ստացայ Ֆրանսայի ամեն կողմերէն ալ, ի օգտիւ անոր իմ պաշտամանս ի Պուլկարիա։»

—Զօր. Քաւլպարս Օտեսայի և Մոսքուայի մէջ հաւանդալից ընդունելութիւն մը գտեր է, որ կը ցուցնէ թէ ռուս ժողովուրդն ալ՝ ռուս կառավարութեան պէս՝ կը կարծէ թէ Զօրավարին պաշտօնն յաջողած է։ Օտեսայէ մեկնելուն, երկաթուղւոյ կայարանը տարուեր է Պուլկարիայէն փախած ռուս և պուլկար գաղթականներու թեւերուն վրայ։ Այս «պուլկարական աջաբերութեան զոհերն», այսինքն՝ հակապուլկար դաւադիրք, Սեւ Ծովէն մինչեւ Պալթիկ Ծով ամեն կարեւոր քաղաքաց մէջ կ'երեւին ի յոյժ խնդութիւն։ Զանոնք պատսպարելու և խնամելու համար ռուս իշխանութիւնք և Սլաւասիրաց ընկերութիւնք ջանքեր կ'ընեն։

ԻՏԱԼԻԱ՝ ՀԱՄԱԿԻՐ ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ

Անգլիոյ և Աւստրիոյ-Հունգարիոյ Նախարարապետներէն ետք, Պ. Ռօպիլանդ, Իտալիոյ արտաքին գործոց Նախարարն, առաջի Երեսփոխանական ժողովոյ, սապէս խօսեցաւ ի նպաստ պուլկարական դատին. «Իտալիա բարեկամ յարաբերութիւններ կը տածէ ամեն Տէրութեանց հետ, և Գերմանիոյ ու Աւստրիոյ հետ յոյժ մտերմական յարաբերութիւններ ունի, փոխադարձ վստահութեան վրայ հիմնեալ։ Իտալիոյ կառավարութիւնը համամիտ է սոյն երկուց Կայսրութեանց խաղաղասէր հիմնագրին։ Իտալիա պիտի շարունակէ մասնակցել այդ հիմնագրոյ, Նոյն ձեւով և Նոյն չափով, և պիտի աշխատի աւելի մտերմացնել ու փոխադարձ շահուց աւելի համաձայնեցնել Նոյն համամտութիւն Գերմանիոյ և Աւստրիոյ հետ։ Անգլիոյ հետ, Իտալիա կը պահպանէ և ի հարկին աւելի եւս պիտի զարգացնէ այն մասնաւոր բարեկամութեան կապերն, որ իտալական քաղաքականութեան մէջ աւանդութիւնն է, և զոր ո՛չ ժամանակը կրնայ խախտել, ո՛չ ալ ապագայ խառնաշփոթութիւնք։

«Աղեքսանդր Իշխանին քաջութիւնն, որ ամեն նկատմամբք արժանի էր լաւագոյն բախտի մը, և պուլկար ժողովրդեան ու կառավարութեան յոյժ դժուար պարագայից մէջ ցուցած իմաստութիւնը՝ մեր մէջ ընդհանուր համակրանք յառաջ բերին, զոր իտալական կառավարութիւնը չսրողեց։ Բայց Նախ քան զամենայն հարկ էր զի խաղաղութիւնը չխանգարուէր խնդրով մը, որոյ հանդէպ Իտալիա առաջնակարգ դերը մը չունէր, և որ, սակայն, Իտալիոյ համար առաջնակարգ չահու խնդիր մը կրնար դառնալ, եթէ յանդէր պատերազմի մը, կամ երկու և աւելի Տէրութեանց միջեւ առանձին կարգադրութեանց։ Իտալիոյ կառավարութիւնն ուրեմն աչալուրջ հսկողութեամբ սպասողական դիրք մը բռնած է, և մեղ Նման խաղաղութեան անկեղծապէս բաղձացող դաշնեաններուն հետ կը միանայ խոհեմութեան յորդորներ կարդալու համար։ Դէպքերն այժմ կայուն վիճակ մ'ունին, և դիւանագիտութիւնն այս դադարումէ պիտի կրնայ օգտուիլ անկախ խնդրոյ լուծում մը գտնելու համար հաշտարար և արդար ոգւով մը։ Գալով Իտալիոյ դերին, ո՛չ ոք այսուհետեւ կրնայ տարակուսիլ թէ Իտալիա պարագայից պահանջածէն չափ գործօն և ազդու եղանակաւ մը պիտի աշխատակցի այն ամեն Տէրութեան որ մեղ պէս կամենայ պահպանել խաղաղութիւնն և յարգել տալ Դաշնագիրները։»—Ջերմապէս ծափահարեցան Կոմս Ռոպիլանդի այս յայտարարութիւնք, այն մասը մանաւանդ, որ կը դրուատէր Աղեքսանդր Իշխանի քաջութիւնն և պուլկար ազգին ու կառավարութեան իմաստութիւնն։

—Իտալիոյ Արտաքին գործոց Նախարարին այս յայտարարութիւնը կը գնէ և կը [illegible] [illegible] մտադրութեամբ. «Իտալիա հիմակ երկրորդ կարգի դեր մը ունի Արեւելեան Խնդրոյն մէջ։ Բայց եթէ խաղաղութեան մը ջանքերն ի դերեւ ելնեն, և պէտքի դիմել հարկ լինի, պատրաստ ենք և չպիտի վարանինք առաջին կարգն անցնիլ Աւստրիոյ, Անգլիոյ և Իտալիոյ համաստապէս որոշած են արգիլել Ռուսիոյ կողմէ ամեն փորձ մեծագոյն առաւելութեան մ'ստանալու Արեւելքի մէջ։»

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՆՈՐ ՀՐՄԱՆԱԳԻՐԸ

Ռուսիա կը խնդրէ եղեր Բ. Դրանէն՝ Արեւ. Րումէլիոյ Կուսակալ անուանել Մինկրէլիոյ Իշխանը. Պուլկարք, որք կ'ընդդիմանան Նորա ընտրութեան, երբ անգամ մը Րումէլիոյ Կուսակալ տեսնեն զնա, պիտի հարկադրին, ի սէր ազգային Միութեան, Պուլկարիոյ Իշխան ընտրել զն. Բարձրութիւն. Տէրութիւնք եւս յայնժամ չպիտի կրնան ընդդիմանալ Մինկրէլիոյ Իշխանին Պուլկարիոյ Իշխան լինելուն. Թայմզին Բեդերսպուրկի թղթակիցը կ'ըսէ այս մասին. «Այս հնարքով Ռուսիա պիտի կարգադրէ զառաջինն Արեւելեան Րումէլիոյ առկախ խնդիրն, և պուլկարական Միութիւնը, զոր Ռուսիա երբեք չէր ընդունած, պիտի բխեցնէ ի Նպաստ Ռուսիոյ։ Եթէ Պուլկարք կ'ուզեն պահել իրենց Միութիւն, պիտի հրաւիրուին իրենց Իշխան ընտրել Արեւ. Րումէլիոյ Կուսակալն։ Եթէ այս կերպիւ Պուլկարաց վրայ կ'ուզուի դրուած ճնշումն յաջողի, յետոյ ամեն ինչ պիտի կարգադրի յաղթական Ռուսիոյ լիովին գոհացուցիչ եղանակաւ։ Ռուսիոյ պայմաններէն մին է թէ Րումէլիական խնդիրն ամենէն առաջ պէտք է կարգադրել, և կարգադրութեան յաւագոյն եղանակն այդ պիտի լինի։ Իտալեկ Ռուսաց կարծիքն է այս։»

—Լոնտոնի և Վիէննայի մէջ գոհունակութիւն կ'ազդէ այն լուր թէ Պ. Կիրս ի մօտոյ պաշտօնանկ պիտի լինի և Նմա պիտի յաջորդէ Լօպանօֆ Իշխան, երբեմն դեսպան ի Կ. Պոլիս։ Պ. Կիրս ազդեցութիւն չունի ո՛չ արքունեաց մէջ, ո՛չ ալ արտաքին քաղաքականութեան վրայ։ Զարին քարտուղարն է պարզապէս, որ իւր Տէրոջ հրամանները կը կատարէ արտաքին քաղաքականութեան մասին։ Իսկ Լօպանօֆ Իշխան Զարին վրայ ազդեցութիւն ունի բերեւ երեւելի ազնուական, փորձ քաղաքագէտ և խոհեմադարդ բարեկամ։ Այսպիսի մարդու մը յանձնուելով, Ռուսիոյ քաղաքականութիւնը կը յուսացուի թէ լուրջ հանգամանք մը պիտի առնու, մինչ իւր այժմեան ուղղութեամբ ծիծաղելի կը դառնայ։ Քաւլպարս զօրավարին՝ իբր քաղաքական գործակալ՝ ուղղակի Զարին հետ յարաբերութիւն ունենալը կը ցուցնէ թէ ո՛ր աստիճան ոչինչ դեր մը կը կատարէ Պ. Կիրս Ռուսիոյ քաղաքական վարչութեան մէջ։

—)(102)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՎԷՐՆ

ՔՍԱՆ ՀԱԶԱՐ ՓԱՐՍԱԽ ԾՈՎԵՐՈՒՆ ՏԱԿ

ՊՍԱԿԵԱԼ Ի ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԷՆ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԳԼՈՒԽ ԺԳ.

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԲԵՒԵՌ

Այս պատճառաւ ես ալ նոյն օրը ծանօթութեանցս մաքուրը գրելով անցուցի։ Միտքս բովանդակապէս Բեւեռին յիշատակներովն զբաղեալ էր։ Ուրոնց յոգնութեան, առանց վտանգի, հասած էինք յայդ անմատչելի կէտ։ Կարծես թէ մեր ծփին չոգեկառքն երկաթուղւոյ մը դիծերուն վրայէն սահած էր։ Եւ այժմ վերադարձը կ'սկսէր իսկապէս։ Նմանօրինակ անակնկալներ պիտի ընծայէ՞ր ինձ սակաւին։ Կը յուսայի. վասն զի անսպառ են ընծովեայ հրաշալիք։ Սակայն հինգ ու կէս ամսէ ի վեր որ զիպուածը զիս այս Նաւուն մէջ ձգած էր, տասն-չորս հազար փարսախ տեղ պտըտած էինք, եւ այս շրջագայութեան մէջ, որ երկրի հասարակածէն աւելի ընդարձակ էր, ո՛րչափ հետաքրքրաշարժ կամ սարսափելի միջադէպք սփրացուցած էին զոյս ուղեւորութիւն. Գրէսպոյի անտառաց մէջ ըրած որսորդութիւններս, Թորէսի նեղցին մէջ խրումնիս, բուստէ գերեզմանոցը, Սէյլանի որսարաններն, Արաբեան Ներքնուղին, Սանտորինի հուրերը, Վիկոյի ծովախորշին միլիոններն, Ատլանտիս, Հարաւային բեւեռը։ Գիշերն ի բուն այս յիշատակներն, երազէ յերազ անցնելով, թոյլ չտուին որ ուղեղս վայրկեան մ'իսկ նիրհէր։

Առաւօտեան ժամն երեքին բուռն բախիւն մ'արթնցուց զիս։ Ելայ Նստայ անկողնիս վրայ, եւ ականջ դրած մտիկ կ'ընէի մութին մէջ։ Յանկարծ գահավէժ ընկայ սենեկիս մէջ տեղը։ Տարակոյս չմնաց թէ Նօթիլիւս՝ ընդհարումէն յետոյ՝ մէկ քովին վրայ ծռած էր։ Որմերուն յենլով, գետնին վրայէն ընդ քարշ գնացի Նրբանցներուն մէջէն մինչեւ դահլիճն, որ միշտ լուսաւորուած էր իւր ելեկտրական ձեղունով։ Կահերը կործանած էին։ Բարեբաղդաբար ապակեայ դարակաց տոները գետնին գամուած լինելով, դիմացեր էին։ Աջակողմեան որմին վրայ կախուած պատկերք, ուղղորդին տեղափոխմամբն օթոցներուն փակած էին, իսկ ձախակողմեանք մէկ ոտնաչափ զատուած էին վարի կողմէն։ Ըսել էր թէ Նօթիլիւս աջ կողին վրայ պառկած էր, եւ կատարելապէս անշարժ։

Ներսէն քայլերու շշինդ եւ խառնաշփոթ ձայներ կը լսէի։ Բայց Նըմօ Նաւապետ չերեւցաւ։ Երբոր դահլիճէն դուրս ելնելու վրայ էի, Նէտ Լանտ եւ Քոնսէյլ ներս մտան։

«Ի՞նչ կայ, հարցուցի խելոյն։

—Ես ալ կուգայի զայդ հարցնել պարոնին, պատասխանեց Քոնսէյլ։

—Հազա՛ր սատանայ, գոչեց Քանատացին, ես քաջ գիտեմ, ե՛ս։ Նօթիլիւս խրեցաւ, եւ սաստ դիրքին նայելով՝ չեմ կարծեր որ այս անգամ ալ կարենայ ազատիլ, ինչպէս որ առաջին անգամ ազատեցաւ Թորէսի նեղցին մէջ։

—Բայց գոնէ, հարցուցի, ծովուն երեսն ելա՞ծ է։

—Չեմ գիտեր, պատասխանեց Քոնսէյլ։

—Դիւրին է ստուգելը, պատասխանեցի։

Անգայատաչափը նայեցայ, եւ մեծ զարմանօք տեսայ որ երեք հարիւր վաթսուն մեթր խորութիւն ցոյց կուտար։

«Ի՞նչ կը նշանակէ այս, գոչեցի։

—Նըմօ Նաւապետին պէտք է հարցնել, ըսաւ Քոնսէյլ։

—Բայց ո՞ւր գտնենք, հարցուց Նէտ-Լանտ։

—Հետս եկէք», ըսի երկու ընկերներուս։

Դուրս ելանք դահլիճէն։ Մատենադարանը գնացինք, մարդ չկար։ Կեդրոնական սանդուղին վրայ, Նաւաստեաց կայանին մէջ, ո՛չ ոք։ Ղեկավարին վանդակին մէջ պարտէր լինել, ըսի։ Ամենէն լաւն սպասել էր։ Ուստի երեքս ալ դահլիճը վերադարձանք։

Լռութեամբ կ'անցնիմ Քանատացւոյն լուտանքն, որ լաւ առիթ մ'ունէր պայթելու։ Ուստի թողուցի որ իւր ցասումն ուղածին պէս թափէր։

Քսան վայրկեանի չափ անցուցինք այսպէս, ուշ դնելով Նօթիլիւսի մէջէն լսուած ամենափոքր ձայներուն։ Յանկարծ Նըմօ Նաւապետ ներս մտաւ։ Ի սկզբան զմեզ չտեսնել թուեցաւ։ Դէմքը, սովորաբար անզգած, տեսակ մի տրտմութիւն կ'արտայայտէր։ Կողմնացոյցն ու անգայատաչափը զննեց լռութեամբ եւ յետոյ դրնաց մատն հարթագունտին այն մասին վրայ դրաւ, որ հարաւային ծովերը կը ներկայացնէր։

Զուզեցի ընդմիջել զայն։ Միայն, քանի մը վայրկեան յետոյ, երբոր առ իս դարձաւ, ըսի իրեն, առ ինքն վերադարձնելով այն խօսքը զոր գործածած էր Թորէսի նեղցին մէջ.

«Միջադէ՞պ մ'է, Նաւապե՛տ։

—Ո՛չ, պարոն, արկած մ'է այս անգամ։

—Ծա՞նր։

—Թերեւս։

—Վտանգն անմիջակա՞ն է։

—Ո՛չ։

—Նօթիլիւս խրեցա՞ւ։

—Այո՛։

—Եւ պատճա՞ռը։

—Բնութեան մէկ քմահաճոյքն է եւ ոչ մարդոց անհոգութիւնն։ Ոչ մի սխալ գործուեցաւ մեր կողմէ։ Սակայն կարելի չէր արգելուլ հաւասարակշռութեան արդիւնքը։ Մարդկային օրինաց դէմ կրնայ ոք խիզախել, բայց բնական օրինաց դիմադրել անհնարին է։»

Զարմանալի ժամանակ մը կ'ընտրէր Նըմօ Նաւապետ այս իմաստասիրական խորհրդածութիւններն ընելու համար։ Իւր պատասխանն խօսք բան մը չէր հասկցներ ինձ։

«Կրնա՞մ գիտնալ, պարո՛ն Նաւապետ, ի՞նչ է այս արկածին պատճառը։

—Սառոյցի ահագին կոյտ մ'ը՝ համակ լեռ մ'ը կործանեցաւ։ Երբոր սառնակոյտներուն տակը պարպուի ջերմագոյն ջուրերով կամ յաճախ ընդհարմամբք, նոցա ծանրութեան կեդրոնը վեր կ'ելնէ, եւ յայնժամ վեր ի վայր կը գլորին։ Ահա այսպէս եղաւ։ Այդ սառնակոյտերէն մին կործանելով Նօթիլիւսի զարնուեցաւ, որ ջուրերուն մէջ կը ծփար։ Յետոյ Նորա իրանին տակը մտնելով եւ անդիմադրելի ուժով մը զայն վեր վերցնելով, Նաւաշխոտ խաւերու մէջ հանեց, ուր կողին վրայ պառկած է այժմ։

—Բայց կարելի չէ՞ ազատել զՆօթիլիւս, ջրամբարները պարպելով եւ հաւասարակշռութեան մէջ դնելով զայն։

—Այդ է որ կ'ընենք այս պահուս, պարո՛ն։ Կրնաք լսել ջրհաններուն բանիլը։ Տեսէք անգայատաչափին սլաքը։ Կը ցուցնէ թէ Նօթիլիւս վեր կ'ելնէ, բայց սառնակոյտն ալ ի միասին, եւ մինչեւ որ արգելք մը դէմն ելնելով չխափանէ Նորա վերելական շարժումը, մեր վիճակը չկրնար փոխուիլ։»

Արդարեւ Նօթիլիւս միշտ աջակողման վրայ պառկած էր։ Անշուշտ պիտի ուղղուէր՝ երբոր սառնակոյտը կանգ առնուր։ Բայց նոյն միջոցին ո՞վ կրնար երաշխաւորել թէ չպիտի բախէինք սառնակոյտին վերին մասին, եւ երկու սառուցեալ մակերեւոյթներու մէջ տեղը չպիտի սեղմուէինք սոսկալի կերպիւ։

Այս վիճակին հետեւանաց վրայ կը խորհէի։ Նըմօ Նաւապետ չէր դադրեր անգայատաչափը զննել։ Նօթիլիւս, սառնակոյտին անկումէն ի վեր հարիւր յիսուն ոտքի չափ վեր ելած էր, բայց միշտ մէկ քովուն վրայ պառկած։

Յանկարծ թեթեւ շարժում մ'զգացուեցաւ իրանին վրայ, Նօթիլիւս քիչ մ'ուղղուեցաւ։ Դահլիճին մէջ կախուած իրեղէններն զգալաբար իրենց կանոնաւոր դիրքը կը վերստանային։ Որմերը կը մօտենային ուղղորդութեան։ Մեզմէ ոչ մին կը խօսէր։ Սրտայոյզ կը դիտէինք եւ կ'զգայինք Նաւուն ուղղուիլը։ Տախտակամածը վերստին հորիզոնական դիրք կ'առնուր մեր ոտից տակ։ Տասն վայրկեան անցաւ։

«Վերջապէս ուղղուեցա՛նք, գոչեցի։

—Այո՛, ըսաւ Նըմօ Նաւապետ՝ դէպի դահլիճին դուռը դիմելով։

—Բայց պիտի ծփի՞նք, հարցուցի։

—Անշուշտ, պատասխանեց, որովհետեւ ջրամբարք պարպուած չեն տակաւին, եւ երբոր պարպուին, Նօթիլիւս ծովուն երեսը պիտի ելնէ։»

Նաւապետին մեկնելէն յետոյ տեսայ որ Նորա հրամանաւ արգիլուեր էր Նօթիլիւսի վերելական ընթացքն։ Արդարեւ, շատ շանցած սառնակոյտին ստորին մակերեւութին պիտի բախէր, եւ լաւ էր երկու ջուրի միջեւ բանել զայն։

(Շարունակելի)

—Բեդերսպուրկէ կը գրուի առ Բօլիթ. Քօռրէսբօնտէնց թէ Անգլիան է որ կը գրգռէ Պուլկարները չընդունելու Մինկրելիոյ Իշխանն։

—«Երբեք ռուս լրագիրք հիմակուան չափ ատելութիւն չեն ցուցած Անգլիոյ դէմ», կը հեռագրէ Թայմզին Բեդերսպուրկի թղթակիցը պուլկարական խնդրոյն առթիւ։ Ռուս լրագիրք ամէն օր գէհերադ գրաւելու, ի Հնդկաստան արշաւելու, և Ֆրանսայի հետ դաշնակցութեամբ, ծովերու իշխանութիւնն Անգլիոյ ձեռքէն կորզելու խօսքեր միայն կ'ընեն։

—Խնամակալութիւնն, զՎալտեմառ Իշխան ընտրել տալէ առաջ, բանակցեր է Ալեքօ փաշայի եղբօրորդի Վոկորիտէս Իշխանին հետ, որ կը բնակի Եաշ (Ռումանիա), հարցունելով թէ կ'ուզէ՞ Պուլկարիոյ Իշխան ընտրուիլ։ Վոկորիտէս Իշխան պատասխաներ է. «Խորհուրդ պէտք է հարցունեմ Ազատարար Ցարին»։ Քիչ մը ետք մերժողական պատասխան հեռագրեր է։

—Սերպիոյ կողմէ Պ. Տանիչ անուանեցաւ դիւանագէտ գործակալ և ընդհանուր հիւպատոս պուլկար կառավարութեան քով։ Պ. Տանիչ դեկտ. 3 առտուն ներկայանալով Պուլկարիոյ արտաքին գործոց նախարարին, յանուն Միլան Թագաւորի կառավարութեան հաւաստեց թէ Սերպիա եւս իր կողմէ ամէն ջանք պիտի ընէ մոռնցնելու յարաբերութիւններն ի մէջ երկուց երկրաց։

—Բէչդայի մէջ ուսանողք համակրանաց ցոյցեր պիտի ընեն ի պատիւ պուլկար պատգամաւորութեան։

—Ռուսիա փութոյ անդուլութեամբ յառաջ կը տանի պատերազմական պատրաստութիւններն ի Վոլհինիա (արեւմտեան Ռուսիա) և ի Պեսարապիա։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՊԱՏԵՐԱԶՄ. Գերմանիոյ Երեսփ. ժողովոյն դեկտ. 3 ի նստին մէջ, պատերազմական նախարարը խօսելով զինուորական եօթնամեայ ելմտացոյցին նորոգման վրայ, պատերազմի խրտուիլակը մէջ տեղ դրաւ վերստին. «Անհերքելի է թէ, ըսաւ, Գերմանիա ժամանակ մը ետք պատերազմի բռնուած կրնայ լինել։ Վտանգն անմիջական չէ, բայց Ֆրանսայի ոյժերն առաւելագոյն են, (*) և ֆրանսացի ժողովրդեան ստուարագոյն խաւերուն մէջ չենք տեսներ այնչափ խաղաղասիրութիւն որ հանգիստ կարենանք կենալ։» Նախարարը խոստացաւ իր ըսածները վիճակագրութեամբք ապացուցանել Յանձնախմբին մէջ։ Պահանջեց որ զինուորական օրէնքը քուէարկուի Ծնունդէն առաջ։ Կառավարութիւնը կը խնդրէ որ եօթնամեայ ելմտացոյցը միաձայն քուէարկուի, զի խնդիրը Գերմանիոյ ոյժերուն վրայ է։ Ցառաջդիմականաց պետ Պ. Ռիխդէր պատասխանեց թէ վտանգալից չի տեսներ արդի կացութիւնն։ Ընդհակառակն, Աւստրիոյ հետ դաշնակցութեամբ, կացութիւնն աւելի ապահով կ'երեւի։ (Պ. Ռիխդէր չըսեր սակայն թէ, Ֆրանսայի դէմ նոր պատերազմի մը մէջ, Աւստրիա յանձն պիտի առնո՞ւ դաշնակցիլ Գերմանիոյ հետ։ Աւստրօ-գերման դաշնակցութիւնը մինչեւ հո՞ն կ'երթայ։)

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Բանակին թուոյն յաւելման ծրագրոյն հետ, Երեսփոխանաց ժողովոյն ներկայացուած է ուրիշ ծրագիր մը որ կը պահանջէ տարի մ'եւս երկարաձգել Պերլինի եւ Համպուրկի մէջ տիրող պաշարման վիճակը։ Ծրագրին ի հաստատութիւն ներկայացուած են նաեւ տեղեկագրեր որք կը խօսին պաշարման վիճակին գործադրութեան եւ պատճառներուն վրայ։ Տեղեկագրէն կը տեսնուի թէ մէկ տարուան մէջ ոստիկանութիւնն հարկադրուած է ցրուել քսան գումարում եւ շատ սպառագայի մէջ աղմկալի դէպքեր պատահած են։ Ռամկավարական ընկերութեանց թիւն շատ աւելցած է. մի միայն Ալդոնայի մէջ տասնէն տասնեւութնի բարձրացած է։ Տեղեկագիրը կ'եզրակացնէ խնդրելով որ պաշարման վիճակն անխախտ պահուի այն գաւառաց մէջ յորս հաստատուած է։

—Մեծ քանակութեամբ բազմահարուածեան հրացան ղրկուած է ի Ստրասպուրկ։

—Տարմշդատէ կը գրեն թէ Պատենպերկի Ալեքսանդր Իշխանը կը պատրաստուի շաբթուս վերջն Անգլիա երթալ։ Ցունվարի սկիզբները պիտի հրատարակուի գիրք մը, որ վերնագիրն է. «Պուլկարիոյ Ալեքսանդր Իշխանն.—Ծանօթութիւնք իր կենաց եւ իր կառավարութեան վրայ»։ Գիրքը լի է հետաքրքրաշարժ յայտնութեամբք, որովհետեւ հեղինակն է Իշխանին տանէրէցն, Քոխ քահանայն։

ԱՆԳԼԻԱ. Հաւաս հետեւեալ հեռագիրը կ'ստանայ Լոնտոնէ. «Մեծ դժգոհութիւն պատճառեց աստ այն լուր թէ ֆրանսական դեսպան Պ. Վատինկթոն հրաւիրեր է անգլիական կառավարութիւնն վերջնական պատասխան մը տալ Սուէզի ջրանցքին խնդրոյն մասին։ Սակայն, դեսպանական ակմբոց մէջ կը հաստատուի թէ, ֆրանսական դեսպանին ձեռնարկը պահանջողական ձեւ մը չունի և թէ պարզապէս թելադրութիւն մ'է փութացնելու համար ջրանցքին խնդրոյն վերաբերեալ բանակցութիւնները։ Գալով եգիպտական խնդրոյն, կ'ըսուի թէ Սըր Հ. Ուոլֆի յիշատակագրոյն եզրակացութիւնք բոլորովին հակառակ են Ֆրանսայի տեսութեանց։ Պ. Վատինկթոն ի մօտոյ Բարիզ պիտի երթայ՝ Պ. տը Ֆրէյսինէի հետ խորհրդակցելու համար։»

—Բել Մէլ Կազէթ կը հրատարակէ տեսակցութիւն մը զոր իր խմբագիրներէն մին ունեցած է Տըպլինի Արքեպիսկոպոս Տր. Ուոլշի հետ։ Արքեպիսկոպոսն ընդդիմախօսեր է Իռլանտայի մէջ գաղտնի միջոցներու կիրառման. Նմանապէս պարսաւեր է կառավարութեան մասդրութիւնը ջնջելու իռլանտական ազգային Դաշնակցութիւնը։ Սակայն արքեպիսկոպոսը նմանապէս պարսաւեր է գիւղացիներուն սկսած մարտն ընդդէմ հողատիրաց, խելացութեամբ Դաշնակցութեան։ Ինք կը կարծէ թէ ագարակապանաց և հողատիրաց մինչեւ յարաբերութիւնք համաձայն հաւանութեամբ միայն կրնան կարգադրուիլ գործնական կերպիւ, և ոչ թէ շահակից մասերուն միայն կամօք։

—Դեկտեմբեր 1ին Հօուրքի մէջ տեղի ունեցաւ Սկովտիոյ քսան և ութն ազատական ընկերակցութեանց պատուիրակներու գումարումն, որ որոշումներ քուէարկեց ի նպաստ Իռլանտայի և Սկովտիոյ ինքնօրինութեան և վստահութիւն յայտնեց Պ. Կլատսթոնի աշխարհավարութեան վրայ։

—Բորդսմութի մէջ փութոյ անդուլութեամբ յառաջ կը տարուի շինութիւնն վեց զրահաւորաց որք պիտի մասնակցին յառաջիկայ յունիս ամսոյ նաւային մեծ հանդէսին։

ԻՏԱԼԻԱ.—Դօբալօ Ռօմա լրագիրը կ'իմանայ թէ դատական և կրօնական նախարարութիւնն այս պահուս կը պատրաստէ օրինական ծրագիր մը՝ կարգադրելու համար եկեղեցականաց կալուածոց խնդիրը։ Ծրագրին հիմնական կէտն է սկզբնական արժեթղթի վերածել կղերին ձեռքը մնացած բոլոր անշարժ կալուածներն, ի բաց առեալ եպիսկոպոսական ապարանքները, թեմական տուներն և այս օրինակ ուրիշ կալուածներ։ Այս գործողութիւնը կատարուելէ յետոյ, եկեղեցական կալուածոց փոխանցումն պիտի յանձնուի ընդհանուր աշխարհական յանձնախմբերու։

—Կ'ըսուի թէ Պապն, Վատիկանի Փրանսական դեսպանութեան ջնջման ծրագրոյն փոքր մեծամասնութեամբ միայն մերժուելուն լուրն առնլով, գոհ է. «Մեծ փոթորիկ մը կը մօտենայ. պէտք է պատրաստուիլ կատաղի կռուոյ մը։»

—Ծանուցին թէ Պ. Բաղդէօն անձնական սպարութեան պատճառաւ Պօրտիկէլլօ (Իտալիա) կ'երթայ։ Պօրտիկէլլոյէն կը գրեն թէ ներքին գործոց նախարարն հեռագրած էր սահմանագլխոյ մաքսատան պաշտօնէից որ առանց քննութեան սահմանագլխէն անցունեն Պ. Բաղդէօնի գոյքերը։ —Օլտնսպուրկի դուքսն, որ ձմեռը Նիս կ'անցունէ, անցեալ երկուշաբթի այցելութիւն տուեր է Պ. Բաղդէօնի ի Պօրտիկէլլօ։ Նմանապէս տեղւոյն քաղաքապետութեան ներկայացուցք Պ. Բաղդէօնի տան առաջ պանդյան եղանակներ նուագեր են՝ ի պատիւ մեծանուն գիտնականին։

—Լօժենի կայսրուհին, այրի Նաբոլէոն Գ.ի, Թուրինէն ճամբայ ելեր է Հռոմ երթալու համար։

(*). Պատերազմական նախարարներուն համար խօսելու ձեւ մ'է չափազանցել միւս երկրաց ոյժերն։ Ինչպէս Գերմանիոյ պատերազմական նախարարը կը նախանձի Ֆրանսայի ոյժերուն, Զօր. Պուլանժէ ալ գերման բանակը ֆրանսականէն աւելի մարզեալ, աւելի առկուն կը գտնէ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀՐԿԻԶՈՒՄՆ

ԱՐՍԼԱՆՊԷԿ ԳԻՒՂԻ ՆԻԿՈՄԻԴԻՈՅ

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՇՆՈՐՀ

Մեծաւ գոհունակութեամբ կը ծանուցանեմք թէ Վեհ. Սուլթանն, խորապէս զգածուելով Արսլանպէկ գիւղի հրկիզելոց դժբաղդ վիճակէն, Իւր սովորական բարեգթութեամբ հաճած է ՀԱԶԱՐ ՕՍՄ. ՈՍԿԻՈՅ գումար մը շնորհել ի նպաստ հրկիզելոց։ Ն. Վեհափառութիւն հրամայած է միանգամայն որ Իւր բարձր նախագահութեան ներքեւ Յանձնաժողով մը կազմուի ի նպաստ Արսլանպէկի հրկիզելոց հանգանակութիւն մը բանալու համար։ Սոյն Յանձնաժողովն, որոյ գեր-նախագահութիւնն յանձնուած է Դատական Նախարար Վսեմ. Ճէվտէթ փաշայի, քաղաքապետական պաշտօնէից օգնութեամբ պիտի աշխատի հրկիզելոց ի նպաստ օգնութեան միջոցներ ձեռք առնուլ և այս նպատակաւ 20 և 5 ղրուշնոց հանգանակութեան տոմսեր շրջաբերութեան պիտի հանէ։

Վեհ. Սուլթանն հրամայած է հարկ եղած հրահանգները տալ Նիկոմէդիոյ կառավարչին, որպէս զի անմիջական միջոցներ ձեռք առնու հրկիզեալները պատսպարելու և անոնց անմիջական պէտքերն հոգալու համար։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն եւս հեռագրած է Նիկոմիդիոյ Գեր. Առաջնորդին և Արմաշու Գեր. Վանահօր, ամէն կարելի եղած օգնութիւնները մատուցանել։

Տարակոյս չունինք թէ այս դառն աղէտին առջեւ, որ կը հարուածէ հազարաւոր ազգայիններ, թէ' կայս. Հրամանաւ կազմեալ Յանձնաժողովոյն և թէ' Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր հրաւէրն ջերմ ընդունելութիւն գտնելով, մայրաքաղաքիս և գաւառաց ազգայինք պիտի փութան սիրայօժար ընծայել դրամական օժանդակութիւն և ըստ կարելւոյն մեղմել դժբաղդ Արսլանպէկցւոց ցաւերը։

* *

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՔ ՄԵՐ ԹՂԹԱԿՑԷՆ

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ, 24 Նոյեմ.

«Շաբաթ գիշեր 80 վրան ղրկուեցաւ քաղաքէս յԱրսլանպէկ և մինչեւ ցարդ Նիկոմիդիոյ քաղաքապետական ժողովոյ կողմէ 4000էն աւելի հաց ղրկուած է։ Նիկոմիդիոյ հայազգի բժիշկներէն Տօք. Աշոտ էֆ. Պարտիզպանեան և ճարտարապետ Ցովհաննէս էֆ. Ա. Պալուեան, իրենց հետ ունենալով պէտք եղած դեղերն, այս առաւօտ կանուխ Արսլանպէկ գնացին. գիշերն ալ ժամը վեցին առտուներն տեղւոյս զինուորական հրամանատարն՝ իւր հետ ունենալով տեղակալն և հազարապետն՝ նոյն գիւղը գնաց. այսօր կէս օրին տեղւոյս քաղաքապետական բժիշկ Տօք. Գրիգոր էֆ. Ճէրահեան և ճարտարապետ Ցակոբոս էֆ. յիշեալ գիւղը գնացին։

Հրդեհը ծագած է այրի կնոջ մը լաթ լուացած պահուն, որոյ տան քով նպարավաճառի մը կրպակը գտնուելով և կրպակին մէջ գտնուած կազերը բռնկելով, հրդեհը վեց ճիւղի բաժնուած է։ Ազատուած 11 կամ 14 տուներէ կէսը գիւղին վերի ծայրն են, կէսն ալ վարի ծայրը։ Այրած տանց մէջ քանի մը փոքրիկ մանուկներ ալ կան, կ'ըսուի։»

Հրդեհի մասին Նիկոմիդիոյ Թաղ. Խորհրդոյ պաշտօնական Տեղեկագիրը կը հրատարակենք մեր երրորդ երեսին մէջ։

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Երէկ Խառն ժողովէն առաջ, Կրօնական ժողովն ի նիստ գումարեցաւ և զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով.

1. Ժողովն հանգուցեալ Տատեան Սաւաքել պէյի համար հոգեհանգստեան աղօթք կատարւոց և որոշեց ցաւակցական նամակաւ մը միխթարել նորա հարազատ Վսեմ. Ցարութիւն պէյ Տատեան, և զհամայն Տատեան գերդաստանն, յիշատակելով հանգուցելոյն առ Եկեղեցին և առ Ազգն մատուցած բազում ծառայութիւններն։

2. Նկատողութեան առաւ Սամաթիոյ թաղեցաց հանրագիրն որով Իւթիւճեան Գեր. Գէորգ վարդապետի թաղին քարոզչութեան պաշտօնին մէջ մնալը կը խնդրէին և ընդունեց թաղեցաց խնդիրը։ Նոյնպէս միւս կողմէ Սամաթիոյ Ազգ. Վարժարանին կրօնի ուսուցիչ կարգեց Անոյշեան Արժ. Գաբրիէլ վարդապետ։

3. Նկատողութեան առնլով Նիկոմիդիոյ շրջակայ Պէյվէրի գիւղերու ազգայնոց բողոքն, որով կը յայտարարէին թէ Նիկոմիդիոյ Գեր. Առաջնորդը չայցելեր գիւղերնին, որոշեց գրել Գեր. Սրբազան եպիսկոպոսի որ ըստ նոր հրահանգի և ըստ վաղեմի սովորութեան Եկեղեցւոյ, այցելէ իւր թեմերն և մխիթարէ ժողովուրդն։

Ժողովն բաց աստի զբաղեցաւ մէկ քանի անհատական խնդիրներով և իւր սահմանեալ ժամէն առաջ փակեց Խառն ժողովոյ պատճառաւ։

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎ

Ցաւարտ Կրօն. ժողովոյ, Խառն ժողովն ի նիստ գումարեցաւ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։

1. Ժողովն ընդունեց Կրօն. ժողովոյն որոշումն որ կը վերաբերէր Կրօն. տեսչի մը ընտրութեան և նորա 500 ղրշ. ամսաթոշակ յատկացուելուն, իբր ճանապարհի ծախք։

2. Որոշեց որ քահանայից հարսանեկան իրաւունքը Պատրիարքարանի կողմէ գանձուի և յանձնարարեց Եկեղեցեան Տեսչին որ միջոցնակարար և առանց բացառութեան գանձէ։ Նոյնպէս ժողովն որոշեց գրաւել իրաւունքն այն քահանային որ առանց ծխատոմսի կը ներկայանայ։

3. Ժողովն ընդունեց Բերայի Արժ. քարոզչին, քահանայական դասուն և Թաղ. Խորհրդոյ մէկ առաջարկն, թաղին եկեղեցւոյ բակին մէջ գտնուող շէնքն յատկացնելու համար աղքատ աղջկանց աշխատանոցի մը, ընդ հսկողութեամբ Խնամակալութեան մը և պատասխանատուութեամբ առաջարկող մարմնոյն։ Ժողովն յանձնարարեց միանգամայն ի մօտոյ ներկայել ծրագիրն որ Խնամակալութեան պաշտօնը կը գծէ։

4. Ժողովը նկատելով որ Քաղ. ժողովն երկիցս գրած է ի Տփղիս որպէս զի Ազգ. Վարժապետներու հաշիւը ղրկեն ի Պատրիարքարան և ցարդ պատասխան մը չէ առնուած, որոշեց վերստին գրել որպէսզի վարժապետի արդեանց գործադրութեան մասին արժանն տնօրինէ յօգուտ Տփղիսի։

5. Ժողովը վերահաստատեց առաջնորդական վերակազմութեան յանձնաժողովն որ վերջին ժամանակներս դադրած էր, և նոյն յանձնաժողովոյ անդամ կարգեց Ամեն. Խրիմեան Սրբազանն, Դիմաքսեան Գեր. Համբարձում եպիսկ., Արսլանեան Արժ. Ներսէս վարդապետ, Գաղանճեան Կիրակոս էֆէնտի, Կամսարական Խոսրով էֆէնտի և Փափազեան Ստեփան էֆէնտի։

6. Վաւերացուց Մալաթիոյ նորընտիր Առաջնորդ Գեր. Իսահակ եպիսկ. ընտրութիւնն եւ որոշեց նորա պաշտօնը վաւերացնող կայս. հրամանագիրը խնդրել Բ. Դրնէն։

7. Դատաստանական Խորհրդոյ պակասեալ անդամոց տեղ ընտրեց Ճիվիճեան Տ. Սիմոնիկէս քահանայն եւ Ֆէնտոլեան Յարութիւն էֆէնտին։

8. Ընծայական խնդիրն յանձնեց Պատր. Գեր. Փոխանորդին և Սէթեան Միհրան էֆէնտիի որպէս զի խնդիրը ուսումնասիրելով տեղեկագրեն։ Նոյնպէս նոյնը յանձնեց Եպրեմեան կտակի խնդիրն, որպէս զի Մայր-Եկեղեցւոյ և Միջագիւղի Թաղ. Խորհուրդներն հրաւիրելով խորհրդակցին եւ գործադրելի եղանակը գտնելով տեղեկագրեն Վարչութեան։

ԱՐԵՒԵԼՔ

Կը ծախուի նաեւ, ի գին 20 փարայի, Պոլիս, Մահմուտ փաշա, Շահպալըն դուռը, Զիւալահիր Հանի Ճաւքը աղայի խանութը։

Ա. Զ. Դ. — Հայ վարժուհի մը՝ հմուտ հայերէն, ֆրանսերէն լեզուաց և ձեռագործի, որ 12 տարիներէ ի վեր ընտանեաց եւ վարժարաններու մէջ պաշտօն վարած է, պատրաստ է նմանօրինակ պաշտօն մ'ստանձնել և կամ գաւառներն երթալ, ի հարկին օգնական ունենալով իւր քոյրը։ — Պէտք է դիմել Լրագրոյս գրասենեակը։ 1—2

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Սոֆիայէն առնուած լրոց նայելով, Պուլկարիոյ արտաքին գործոց նախկին նախարար Պ. Զանոֆ բանտարկուեր է Խնամակալութեան հրամանաւ։ Կը յիշուի թէ Պ. Զանոֆ Կ. Պոլսոյ գործակատարի պաշտօնն վարած է ժամանակաւ և ինքն էր որ տարւոյս սկիզբը Կ. Պոլիս եկաւ, Բ. Դրան հետ ուղղակի համաձայնութիւն մը գոյացնելու նպատակաւ բանակցութիւններ կատարելու։

Կը ծանուցուի նմանապէս թէ Պ. Քարավէլոֆ ոստիկանութեան հսկողութեան ներքեւ դրուեր է։

—Լոնտոնէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ռուսիա, Թուրքիա և Ֆրանսա չեն հաւանած Աւստրիոյ առաջարկին, որոյ համեմատ կ'ուզուէր պուլկարօ-ռումելիական խնդիրը կարգադրել նախ, Պուլկարիոյ իշխանին ընտրութենէն առաջ։ Իսկ Անգլիա և Իտալիա ընդունած են Աւստրիոյ այս առաջարկը։

—Այս առաւօտ Թուրք լրագիրք կը յայտնեն թէ Բ. Դրան վերջին ծանուցագիրն՝ ի մասին պուլկարական խնդրոյն՝ մեծ գոհունակութիւն պատճառեր է եւրոպական Տէրութեանց, մանաւանդ լաւ տպաւորութիւն մ'ըրեր է Եւրոպիոյ ելմտական ակմբոց մէջ։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Նախարարաց Խորհուրդն արտաքին խնդիրներէ զատ կ'զբաղի նաեւ Անատոլուի երկաթուղեաց խնդրոյն որ պիտի կարգադրուի ի մօտոյ։

Այս առթիւ Հաքիքաթ կը ծանուցանէ թէ Քեազըմքանէյէ մինչեւ Մադըն գիւղ շինուելիք երկաթուղւոյն համար խնդրուած մենաշնորհը տրուեր է կայս. կառավարութեան կողմէ։

—Հանրօգուտ շինութեանց պաշտօնատան մէջ կազմուեալ յանձնաժողովն որ պաշտօն ունի երկաթուղեաց միացման գծերու սերպիական մասին վրայ գտնուած կայարաններն և այլ տեղերն որոշել, երէկ ի նիստ գումարուելով իւր ատենագրութիւններն ստորագրեց։ Կայարանաց և այլ տեղերու որոշման մասին յանձնաժողովը միաձայնութեամբ տուած է իւր որոշումներ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մայրաքաղաքիս ֆրանսական գաղթականութեան երեւելիք այս կիրակէ օր ի ժողով գումարեցան առեւտրական երկրորդ ներկայացուցիչ մը ընտրելու համար իբր յաջորդ Պ. Էմիլ Տրվօյի որ առաջին ներկայացուցիչ ընտրուած է փոխանակ Պ. Թուզըրիի որոյ պաշտօնը կը լրանայ դեկտ. 31 ին (Ն. Տ.)։ Պրէթոր Լիօնէի տնօրէն Պ. Լէոն Լըմուան քուէից մեծամասնութիւնն ընդունելով ընտրուեցաւ երկրորդ ներկայացուցիչ։

Ժողովոյն կը նախագահէր Մոնդէպէլլօ կոմս որ այս առթիւ մտերմաբար տեսակցեցաւ գաղթականութեան անդամոց հետ։ Ներկայք գոհունակութեան եւ համակրանաց ցոյցերով ողջունեցին Պ. Տրվօյի անունն երբ նախագահը ծանոյց թէ Օսմ. Կայս. Պանքային տնօրէնն ընտրուած է առաջին ներկայացուցիչ գաղթականութեան որ քաջ գիտէ թէ Պ. Տրվօ արժանաւորապէս պիտի ներկայացունէ և պաշտպանէ իւր շահեր։

Նմանապէս համակրանօք ընդունուեցաւ Պ. Լըմուանի ընտրութիւնը։

Ժողովը ցրուելէ առաջ, ֆրանսական դեսպանն ի դիմաց գաղթականութեան շնորհակալիք յայտնեց առ Պ. Թուզըրի, գովելով անոր գործունէութիւնն, եռանդն և անձնուիրութիւնը զոր ցոյց տուած էր նա իւր պաշտօնի կատարման մէջ։

Բ. Դուռն որոշած է որ օսման. կայս. Պանքային միջոցաւ շրջաբերութեան հանուելիք վեց միլիոն ոսկւոյ արժեթղթերը տպագրուին ի Բարիզ Շէքս տպարանին մէջ և տպագրութեան ծախքն, որ է 3,600 ոսկի, մէկ անգամէն վճարուի։ Տպագրութեան գործին վրայ հսկելու պաշտօնն յանձնուած է Փարիզու օսմանեան դեսպան Էսատ փաշայի։

—Թնդանօթարանի Ֆերիգ Նասըր ու Սէլիմ փաշաներն և գնդապետ Ահմէտ պէյ երէկ Դարդանել ուղեւորեցան հետերնին տանելով Քրուբի երկու թնդանօթներ և անոնց յատուկ գործիներ։

—Լ. Հէրալտ կ'իմանայ թէ Հալէպի կուսակալ Ճեմիլ փաշա Հիճազ փոխադրուեր է. սակայն պաշտօնական տեղեկութիւն մը չհրատարակուեցաւ տակաւին այս մասին։

—Միւլքիէի նախնական դատարանի ընդհ. դատախազի նախորդ օգնական Եուսուֆ Սէլամի էֆէնտի Դարդանելի առեւտրական դատարանի նախագահ անուանուեցաւ։

—Բրուսէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ այս կիրակի գիշեր երկրաշարժի զօրաւոր ցնցում մը դղրդեր է ամբողջ կղզին, ահ ու սարսափ պատճառելով բնակչաց։

—Կ. Պոլսոյ հելլենական գաղթականութեան կողմէ ընտրեալ պատգամաւորութիւնն, որ պաշտօն ունի Յունաստանի գահաժառանգ Կոստանդին իշխանի չափահասութեան առթիւ կատարելի հանդէսներուն ներկայ գտնուիլ, կազմուած է հետեւեալ կերպով։

Պ. Պ. Լէօնիտաս Զարիֆի, Եօրդաչ Եօժէնիտէս, տնօրէն Սօսիէթէ տը Շանժ է Վալէօռ դրամատան և Բիկնատորօ, փաստաբան։

Սոյն պատգամաւորք վաղը կը մեկնին յԱթէնք։

Լոնտոնի հելլենական գաղթականութեան կողմէ ընտրեալ պատգամաւորն է Պ. Դօնթօսթավլօս, Փարիզէն՝ Պ. Բէնիզէլօ, Սոֆիայէն՝ Պ. Քանտագլօս, Սամսոնէն՝ Պ. Սոփուլի, Կալաճէն՝ Տր. Բարավիա եւ Մանչեսդըրէն Պ. Անտրէ Սինկրոս։

—Մխալոսի միակութեան և մաքսանենգութեան համար Բէժիի կողմէ պատրաստեալ կանոնագիրը վաւերացնող կայսերական Իրատէն ելաւ։

—Միջերկրականի ֆրանսական նաւատորմի հրամանատար Մարքէզաք գեր-ծովակալն ի մօտոյ Վէօռպէնէօց մարտանաւով Իզմիր կը վերադառնայ ուր պիտի անցունէ մէկ քանի շաբաթ։ Մեդւէ մարտանաւն եւս Սամոսի ջուրերը պիտի երթայ շրջելու։

—Կ. Պոլսոյ առաջնակարգ եւ վաղեմի նկարչաց մին Պ. Ժօզէֆ Նիւէզ կաթուածահար մեռաւ ի հասակի 71 ամաց։

—Լէվանթ Հէրալտ ծանուցանելով իտալական նաւատորմի Իզմիրէն մեկնումն, այս առթիւ կը հերքէ այդ նաւատորմի հրամանատար Օրէնկօ գեր-ծովակալին Կ. Պոլիս գալու զրոյցն. «Ըստ մեր մասնաւոր տեղեկութեանց, կը յարէ, արդի քաղաքական կացութիւնն եւ այս քաղաքավարական այցելութեան տրուելիք թիւր մեկնութիւններն հարկադրած են զիտալական կառավարութիւնն հրահանգ տալ իւր նաւատորմի հրամանատարին որ չայցելէ ի Կ. Պոլիս։»

—Բեդերսպուրկի կառավարութիւնն և Բ. Դուռն յանձնաժողով մը կազմած են որ ի մօտոյ պիտի գումարի ասիական սահմանագլխոյն վրայ, Օլթիի սահմանագիծն որոշելու համար։

—Ադր. Պոլսէն կը գրեն տեղական լրագրոյ մը.

«Քաղաքիս Բէժիի գործարանին փակումն ապրելու միջոցէ կը զրկէ 200 ի չափ անձինք որոց շատերն ընտանեաց հայր են։ Այս տարաբաղդները թշուառութեան կը մատնուին ձմրան եղանակին մէջ տեղ։ Գործարանի շէնքն այսուհետեւ պիտի ծառայէ ծխախոտի տերեւներու պահպանութեան, զորս Բէժին կը մթերէ օրաւուր, թէեւ սպառումն հետզհետէ նուազելու վրայ է։ Մաքսախոյսերու անհերքելի գործունէութիւնն ալ չափ ու սահման չունի։ Արդէն ասոնք այնքան բարեյօժարութիւն ցոյց կուտան իրենց յաճախորդները գոհացնելու, որ նոյն իսկ Բէժիի պաշտօնեայներէն շատեր չեն կարող դիմադրել փախցուած ծխախոտ գործածելու հրապուրանաց։»

—Սպարապետի Դրան դատական ճիւղի նախագահ Մահմուտ Մէհմէտ փաշա հիւանդ լինելով շաբաթէ մ'ի վեր իւր պաշտօնատեղին չյաճախեր։

—Ոստիկանութեան նախարարութիւնը տեղեկանալով որ գաւառաց ոմանց մէջ թատրոններու և այլոց յատուկ օտար լեզուաւ գրուած ազդարարութեանց վրայ թուրքերէն չեն գրուիր, ծանոյց ամէն կողմ որ այս որոշում գործադրուի անպատճառ։

—Իզմիրէն կը գրեն Նոյմ. 18 թուականաւ. «Երեք միջօրէին, աւազակութեան նոր դէպք մը պատահեցաւ։ Ցունաց ցեղէ ըլլալ հինգ աւազակներ առեւանգեցին զՊ. Ժօրժ Բէդրօրքլօ իւր քէօշկին մէջ, որ Պուրնապատի և Պէդրօգայի ճանբուն մէջտեղ կը գտնուի, Իզմիրէն մէկ ու կէս ժամ հեռաւորութեամբ։ Աւազակք, որք յոյն լեռնականներ են, 600 ոսկի փրկանք կը պահանջեն։ Կ'ըսուի թէ այս միեւնոյն աւազակախումբն է որ քանի մը շաբաթ առաջ Պ. Բօմիսիօնն առեւանգեց Ալ-Եօրկի ագարակին մէջ»։

—Բումէլիի երկաթուղեաց վիճակահանութեան բոժէներու վաճառման համար Պետական Խորհրդոյ ձեռամբ պատրաստեալ կանոնագիրը Նախարարաց Խորհրդոյն կողմէ կայս. վաւերացման մատուցուեր է։

—Պ. Ժօզէֆ Չէմպըրլէյն Աթէնքէն Քորֆու այցելեր է, ուստից ուղղակի Անգլիա կը վերադառնայ։

—Ոստիկանութեան նախարարութեան հսկողութեան ներքեւ ժանտարմներ կը հաւաքուին ծխախոտի մաքսանենգութիւնն արգիլելու համար պէտք եղած վայրերն հսկելու պաշտօնով։

—Կայս. կառավարութիւնը մօտերս է որոշել որ մեքենաներու գործածութեան պատրուակաւ մաքսատուններէ անցուած բամբակի եղերուն մէջ քարիւղ լեցուին, որպէսզի կարելի չլինի բուն իսկ ձէթի հետ խառնելով ժողովրդեան վաճառել զայն ի վնաս հանրային առողջութեան։

—Հաֆըզ փաշայի մահուան պատճառները քննելու պաշտօն ունեցող բժշկական յանձնաժողովն չէ կրցած որոշում մը յանգիլ, ըստ որում Հաֆըզ փաշայի մահուանէն մէկ ամիս վերջը կատարուած էր դիահերձութիւնն. Հետեւաբար որոշուած է հանգուցելոյն ուղեղը, սիրտն և ստամոքսը կայս. բժշկական վարժարանը ղրկել ի քննութիւն։

—Ադր. Պոլսոյ Տէֆթէրտար Րիզա էֆէնտի Ելմտական նախարարութենէն խնդրած լինելով որ ինչ ինչ բերանացի յայտարարութիւններ ընելու համար մայրաքաղաքս գայ, քանի մ'օրուան արձակուրդ ստացած է։

—Հաքիքաթ ծանուցանելով թէ Քեաղըտ Խանէի և շրջակայից մէջ անասնոց տարափոխիկ հիւանդութիւն մը ծագած է որ ամէն օր բազմաթիւ ջոչեր կ'ըլլէ, ձեռնհաս իշխանութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ։

—Այս օրերս Խրիմէն Կ. Պոլիս եկած է Ապտուլլահ անուն գաճաճ մը որ քսան և հինգ տարեկան է և հասակը մէկ կանգուն բարձրութիւն ունի։ Ըստ իւր յայտարարութեան, հայրն ու երկու եղբայրներն եւս ճիշդ իրեն նման գաճաճ են եղեր, իսկ մայրը՝ բարձրահասակ ու գէր։

—Տիգրանակերտէն ներքին գործոց նախարարութեան ուղղեալ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Տիգրանակերտէն Հալէպ տանող ճանբուն վրայ գտնուող Շէյխան Տէրէսի գետակին վրայ կամուրջ մը կառուցեր է, որոյ վրայէն կառքեր և սայլեր կ'երթեւեկեն ամենայն դիւրութեամբ։

—Կը յիշուի թէ Բերայի Թաղապետութեան գանձապահը պաշտօնանկ եղած էր, Անտուկէն բաւական գումար մը անյայտացած լինելուն պատճառաւ։ Պէտք է գիտնալ թէ, կ'ըսէ Թէրճիւմանը, յիշեալ [illegible] մէջ երկու գանձապահք կը գտնուին մին թաղապետական և միւսը [illegible] կան տրոց ճիւղին կը պատկանի [illegible] գանձապահներու [illegible] անունը [illegible] թեամբ մը Սէլիմ էֆէնտի է, և պաշտօնանկ եղող Սէլիմ էֆէնտին կալուածատրոց գանձապետն է։

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ

ԲԵՐԱՅԻ

Այս գիշեր, ըստ խնդրանաց հասարակութեան, Բ. ներկայացումն ԴԱՐԲՆՈՑԱՊԵՏԻ։

Իսկ ՀՐԵՈՒՀԻՆ վաղ գիշեր։

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ

Հասոյթ [illegible]

1886 Նոյեմբեր 1էն մինչեւ Նոյեմբեր 30

	Օրական	Ամսական
Պէշիքթաշի գիծ	5530.51	165915.45
Աքսէրայի »	4689.59	140687.75
Շիշլիի »	5055.56	151666.75

Ընդհանուր Տնօրէն
Ա. ԹՐԻՒԼԷ

4 Դեկտեմբեր 1886
Կ. Պոլիս

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊ Ի ՖՐԱՆՍԱ

Բարիզ, 9 դեկտեմբեր

Ձախակողմեան խմբակներն յանձնեցին իրենց դիւանաց որ համաձայնին լուծելու համար նախարարական տագնապն. հետեւաբար յիշեալ դիւաններն այս նպատակաւ պիտի գումարին վաղն առաւօտ։ Մինչեւ ցարդ Հանրապետութեան նախագահն ոչ ոք կոչեց գիւր քով՝ նոր նախարարութեան մը կազմութեան համար։ Անկարելի կը նկատուի որ տագնապը վերջանայ ութ օրէ առաջ։

Թան կը կարծէ թէ Պ. տը Ֆրէյսինէ միայն կարող է կազմել նոր նախարարութիւնը. սակայն, կը յարէ, Պ. տը Ֆրէյսինէ բնաւ տրամադիր չէ վերստին անցնիլ իշխանութեան։

[illegible]

Ղալաթիա, 25 Նոյմ.

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Փոխառութիւն

		Դեկտեմբեր
[illegible]	»	16 28
[illegible]	»	16 28
[illegible]	»	— —
[illegible]	»	17 2
[illegible]	»	17 3
[illegible]	»	17 2
[illegible]	»	17 2

ԽՈՒԹԻԳՐԱՃԸ ՏԱՃԻԼԻ

Երէկ երեկոյ		38 46
Այս առաւօտ		38 35
Կէսօր		38 30
Նախառաւութիւն 1858) 1862)	Ա. Սերի	25 20
» 1860) 1863) 1872)	Բ.	15 20
» 1865) 1869) 1873)	Գ. »	17 2

Իւնիֆիէ եգիպտական

Երէկ երեկոյեան փակուելու Գ. Կ.	84 20
Այս առաւօտ բացուելու Գ. Կ.	84 20
Կէսօրին	84 20

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍ

Օսմ. Ռէժի ժէնէրալ	Գ. Կ. Ռէժի Լ.Ր.	3	45
Կրեսի ժէնէրալ	Գ. Կ. Օսմ. »	6	23
Քարէ ու Գոնս	» »	5	5
Սօս. Շամէ է վալեօր	» »	3	20
Թրամուէյ	» »	295	
Պուժէլի երկաթուղի	Ֆր.	37	
Օսլմանիան ալ Պրիորիթէ	»	—	
Թումէնթուղթ Լալաբիոժի	»	82	

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	ղրշ. ...	100
20 ֆրանքնոց	» ...	87 32
Անգլիական ոսկի	» ...	110 24
Բոլ Իմբերիալ	» ...	90 10
Քոմմոց	» ...	51 20
Օսմանլը Թղթադրամ	» ...	9 50
» արծաթ	» ...	88 30
Զիբոլի	» ...	8 34
Մէճ. արծ. (ատրր.)	» ...	107
Վեշնոց	» ...	102 20
Հիւքնոց	» ...	102 40
Մէթ վիգ	» ...	99
Թուաջիէ	» ...	19 20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 6 Դեկտեմբեր, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քոնսոլիտէ			101 3/16
Օսմ. »	Սէրի Դ.	բացուեցաւ	15 1/16
» »	»	գոցուեցաւ	15 1/8
» »	»	Ա.	25 5/4
» »	»	Բ.	15 1/2
» »	»	Գ.	15 1/8
Օթօման 1871			76 3/4 (?)
Փոխառութիւն 1877			87 3/4
Քանք Օթօման			11 5/8
Իւսաւական փոխառ. 1873			96
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիէ)			76 1/4
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)			96 1/4
Ցայրա Սանիէ			74 1/4
Տօմէնիալ (փոխառ. Րօչիլտ)			95 1/2
Հանդարական պարտաթուղթ 40/0			— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ			— —

Վիէննա, 6 Դեկտեմբեր, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 45
Օսմանեան երկաթուղի	18 40

Բարիզ, 6 Դեկտեմբեր, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0			110 12 1/2
» » 3 0/0			83 60
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Դ.	բացուեցաւ		15 37 1/2
» »	գոցուեցաւ		15 35
» »	Սէրի Բ.		15 40
» »	Գ.		15 20
Օսմանեան կալուածական ...			37 62 1/2
» Րէժիի բաժնետոմս			— —
Քանք Օթօման			543 75
Գրէտի Լիոնէ			598 75
» Ֆոնսիէ			1445
Բումենեամ Լիոնի			1252 50
Սուէզի ջրանցք			2116 25
Ռուսական 5 0/0 1877ի			102 3/8
Իտալական Ռանթ			102 57 1/2
Եգիպտական միացեալ			387 50
Սպանիական (արտաքին)			67 7/8
Պրիորիթէ Թիւրք			372 50
0/0 Հելլենական			340
Չէք Լոնտրայի վրայ			25 36

ԲԱՐԻԶԻ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 6 Դեկտեմբեր, ժ. 10 վ. 30 երեկ.

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0	— —
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Դ	15 47 1/2
Եգիպտական	387 50

ՀՐԿԻԶՈՒՄ

ԱՐՍԼԱՆԲԷԿ ԳԻՒՂԻ ՆԻԿՈՄԻԴԻՈՅ

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ ԹԱՂ. ԽՈՐՀՐԴՈՅ ՆԻԿՈՄԻԴԻՈՅ

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ, 24 Նոյեմբեր

Ազգային Թաղական խորհուրդս անհրաժեշտ հարկի մը տակ կը կարծէ զինք ցաւ ի սիրտ հաղորդելու բարեսիրտ ընթերցողաց և Մայրաքաղաքիդ համօրէն հայ ազգաբնակութեան թէ քաղաքիս հանդիպակաց Արսլանպէկ գիւղն, մին ի թեմօրէից վիճակիս, ամսոյս 22ի շաբաթ օրն միջօրէէն երկու ժամ յառաջ ամբողջովին այրեցաւ եւ դարձաւ, յանհնարին թշուառութիւն մատնելով 2200 հոգիներու բազմութիւն մը։

Հրդեհն ծագեցաւ տեղւոյն Ս. Աստուածածին Եկեղեցւոյ կից Պէյօղլու Մահալլէսի կոչուած փողոցէն, և նոյն պահուն յերեւան եկած սաստկաշունչ հողմն եւս զօրավիգ առած օձապտոյտ կ՚արշաւէր և վերջապէս ամենուստեք գրուած արգելքն առ ոչինչ գրելով յաջողեցաւ գիւղն ամբողջ պարփակել։

Վիճակիս բարեխնամ Առաջնորդ Գեր. Տ. Ստեփաննոս Ս. Արքեպիսկոպոս Յովակիմեան, որ դժբաղդ Արսլանպէկի մէջ հովուական այցելութեամբ քանի մը շաբաթներ մնալէ յետոյ մեկնած էր յՕվաճըգ, դժբաղդ արկածին տեղեկանալով փութացած էր անմիջապէս հրդեհի վայրն՝ ի մխիթարութիւն և ի քաջալերութիւն. նոյնպէս քաղաքիս Վսեմ. Միւթէսարրըֆ պէյն իւր սովորական բարեսիրտ հոգածութեամբ փութով յուղարկած էր բարձրաստիճան պաշտօնատարներ, ոստիկան զինուորներ, ջրհան և այլն, և սակայն ապարդիւն։

Թէ՛ Ն. բարեխնամ Սրբազնութեան և թէ՛ Վսեմ. Միւթէսարրըֆ պէյին կողմանէ տարուած գնահատելի ջանքեր կ՚արհամարհուէին ահարկու թշնամւոյն սպառնալից արշաւանաց առջեւ, և ոչ ինչ կարելի կը լինէր ճողոպրել իւր աշխարհաւեր կատաղութենէն, և վերջապէս 450 տուներ պարունակող Արսլանպէկ մի քանի ժամէն հրատոչոր հողակոյտ մը կը դառնայ. Աստուծոյ Տաճար, Կրթութեան Ցարկ, բնակարանք ողջոյն, առուծախի կրպակք ամբողջովին, կահք, կարասիք, արմտիք և զգեստուք, ոչ եւս կը մնան։ (Ի բաց առեալ 15 տուներ միայն։)

Նոյն օրն իսկ Խորհրդոյս գիւանը անդր փութալով անձամբ ականատես եղած էր արկածելոց թշուառութեան. ո՞վ կրնայ գրչի տակ շարել այն տխուր տպաւորութիւն զոր կ՚զգայ մարդ դժբաղդ հրկիզելոց վայնասունին առջեւ. մանուկներ՝ իրենց ծնողաց պարանոցին փարած աղեմորմոք ճիչեր կ՚արձակեն, իսկ հայրեր՝ երեսնին հողին քսած օգնութիւն-հաց կ՚աղաղակեն. հոս՝ կը տեսնես ընտանեկան ամբողջութիւն մը, հայր, մայր և զաւակներ գերկրնկխառն իրարու փաթթուած. իւրաքանչիւրն թէեւ հեղձամղձուկ՝ կը ճգնի միւսն մխիթարել. հոն կը տեսնես այրի մը որ հրդեհին արշաւանքէն սարսափահար գող թէ խելաթափ վիճակի մէջ զիւր միամօրն կ՚որոնէ։

Այսօրինակ դժբաղդութեան մը հարկ եղած դարմանը տանելու բաւական չէ ամբողջ Նիկոմիդիոյ վիճակը, վասն զի յիշատակեալ ժողովուրդն ոչ միայն անպատսպար մնացած է այսօր, այլ և ամբողջ տարւոյն մէջ և թերեւս բազմաթիւ տարիներու չարունակութեան մէջ իւր կեանքն ապահովելու բաւականացող արմտիքն եւ ապրանքը կորուսած է։

Արդարեւ Միւթէսարրըֆ պէյին կողմանէ առ կեդրոնական կառավարութիւնն, իսկ տեղւոյս Ազգ. Գաւառ. Վարչութեան կողմանէ յԱզգ. Պատրիարքարան հեռագրուած լինելով յուսալից եմք թէ Օգոստափառ և Ողորմած Կայսեր բարձր գթութիւնը պիտի հասնի, որոյ պայծառ բարերարութեան եւ երջանիկ արեւշատութեան համար՝ Ամենակալին զիմաց անդադար կ՚աղօթէ թշուառացեալ անմեղ մանուկներու բազմութիւն մը, ինչպէս նաեւ բարձրաշնորհ Սրբազան Պատրիարք Հայրն եւս իւր հայրական հոգածութեամբ, քաջայոյս եմք թէ, պիտի բարեհաճի ազգովին օժանդակութեան մը ձեռնարկութիւնն հրամայել։

Եւ սակայն, Թաղ. Խորհուրդս ի վաղուց գիտակ մայրաքաղաքացի ազգայնոց և մանաւորապէս ազնիւ ընթերցողաց բարեսրտութեան, յուսալից կը խնդրէ ձեր Մեծապատուութենէ, որպէս զի Արսլանպէկ հայաբնակ գիւղի թշուառաբեր արկածին նկատմամբ տեղեկանալու և օգնութեան աջ կարկառելու համար բարեհաճիք ներկայիս անկիւն մը շնորհելով երախտապարտ թողուլ դժուարըմբեր կացութեան մը մատնուած վերոյիշեալ 2200 ազգայնոց բազմութիւնն։

Զմոռնամք յաւելուլ թէ սոյն աղետաբեր հրդեհին առթիւ երկու մանկանց և մէկ կնոջ կորուստ կը կարծուի. առ այժմ ստոյգ տեղեկութիւն կը պակսի այս մասին։

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ Նիկոմիդիա քաղաքի

Ատենապետ	Ատենադպիր
Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ	Ռ. ԴԱՊԱՍԱԴԱԼԵԱՆ

ԶԱՆԱԶԱՆՔ

ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՍՆՈՒՆԴ

Ցէկլուսի մէջ կը կարդանք հետեւեալ հատուածն, յորում կը խօսի երկրագնդիս այլ և այլ կողմերը կերուող տարօրինակ ուտեստներուն վրայ.

Ամեն ժամանակ, մարախը ծառայած է իբր մարդկային ուտեստ։ Ասոր լաւագոյն ապացոյցն է Հնգամատեանն։ Երրորդ գրքին երկրորդ գլխուն մէջ Մովսիսական Օրէնքն երկարօրէն կը խօսի «թեւաւոր միջատները» պատրաստելու եղանակին վրայ։ Եբրայեցիք երկու կերպիւ կը պատրաստէին մարախը. կողովներու մէջ կը դնէին և գինւով թրջելէ յետոյ կը թողուին որ կակուղնայ, և կամ — և տակաւին Սենեկալի, Արաբիոյ և Սուրիոյ մէջ այս կերպիւ կ՚ուտեն մարախն — աղած ջրի մէջ կը խաշէին, թեւերը կը հանէին և արեւի մէջ չորցնելէ յետոյ կ՚ուտէին։

Ափրիկէի մէջ մարդիկ կ՚ուտեն նաեւ մրջիւնը։ Ժիւնքեր ուղեւորը կը պատմէ թէ Մեքքերայի մէկ ցեղապետը քանի կողով մրջիւն ղրկեց իրեն՝ ճամբան ուտելու համար։ Կը ճզմեն զայնս և իւղոտ խմորը լեարդի համ ունի, ըստ այդ ուղեւորին։

Պատենաթեւ միջատներ ալ իբր ուտեստ կը գործածուին։ Հռոմայեցիք կ՚ուտէին Լէ-քօս կոչուած միջատը։ Պրեզիլիոյ մէջ յարգի կերակուր մ՚է արմաւենեաց որդն որ ծանօթ է իւր գրգռիչ յատկութեամբը։ Ի Շիլի եւ ի Բերու, շատ կը սիրեն ազգային կերակուր մը որ կը բաղկանայ գետնախնձորի ապուրէ յորում կը դնեն չէչ կամ չէչէ միջատն, փոքրիկ պատենաթեւ որ խմբովին կը գտնուի քարերու տակ, գետակներու եզրն։

Ճանճն ալ կ՚ուտուի։ Նաբիննէբրիի սեւամորթները կը ստանին միայն ճանճի մը որդերով, որ կը գտնուի եւկալիպտոսաց կեղեւին ներքեւ։ Լիվինկստոն երկար ատեն անով սնած է և կը պատմէ թէ բնիկներն իրենց ականջն եւեւ կը կրեն փոքրիկ կեռ մը և մեծ ճարտարութեամբ կը հանեն իրենց սնունդը ծառերուն մէջէն։ Նէվատայի (Հիւսիսային Ամերիկա) հնդիկները նոյնպէս կը սնանին ճանճերով. տեսակ մը կարկանդակ կը պատրաստեն անոնցմով, որ, ուղեւորաց խօսքին նայելով, համեմատ քացախի մէջ թրջած միսի համ ունի։

Քանի որ մենք խեչափառ կ՚ուտենք, զարմանալու չենք վայրենեաց վրայ որք կ՚ուտեն իրենց ձեռքն ինկած ամեն խեցեպատեաններն։ Ցիշենք սակայն Ֆաւրիլի սեւամորթներն որ, Հոլուպ ուղեւորին խօսքին նայելով, մեռեալ ծնած տղաքները գետակաց մէջ կը նետեն ուր կը գտնուին վիթխարի խեցեփառներ, որպէս զի միշտ պատրաստ ունենան խեցեփառներ։

Եթէ ողնայարաւորաց անցնինք, կը տեսնենք թէ մարդիկ կ՚ուտեն ամեն ողնայարաւոր անասուններն։ Անտամանեան կղզեաց մէջ, մարդ չկրնար ամուսնանալ եթէ ողջ մուկ մը չ՚ուտէ։ Հարաւային Ամերիկայի հնդիկները կ՚ուտեն այն ձիերը զորս սխալուած են սպաննել։ Չինացիք անսահման սէր մը ունին խորոված շուներուն համար, զոր Լուիզիանիոյ սեւամորթներն անգամ շատ կը սիրէին դար մը առաջ։ Ափրիկէի սեւամորթները կ՚ուտեն առիւծ, շնագայլ, բորեան և կոկորդիլոս։

Այնքան խօսուած է մարդակերաց վրայ, որ կը շատանամ միայն ըսելով թէ, Պոռնէօյի մարդակերաց խօսքին նայելով, մարդուս լաւագոյն կտորներն են ուղեղն, ափն և ծունկը։

Վերջապէս Ափրիկէի ժողովրդոց շատը ճշմարիտ հողակերներ են։ Ճաբոնցիք իսկ կ՚ուտեն կաւային հող։ Կ՚երեւի թէ շատ համով է։ Կաւային հողն իւղի սաստիկ համ մ՚ունի։ Կը խմորեն զայն, փոքր պաքսիմատներ կը շինեն և կրակի վրայ խորովելէ յետոյ կ՚ուտեն։

* *

Անգլիացի եկեղեցական մը եւս կը խօսի նոյն նիւթին վրայ, սակայն բոլորովին տարբեր կերպիւ։ Եկեղեցականը ձեռնարկած է հաստատել վայրենեաց սնունդին գերազանցութիւնն, և ինքն իսկ կը հետեւի այս դրութեան, որպէս շատ ժողովուրդներ աշխարհի զանազան կողմերը։ Ի սորեւ կը թարգմանենք իւր դիտողութիւնները, պատասխանատուութիւնն իրեն թողլով.

Մարախը շատ յարգի է Արեւելից մէջ, Կըոէ, և Արաբիոյ, Սուրիոյ և Եգիպտոսի մէջ մեծ վաճառականութիւն կը լինի մարախի վրայ։

Ըստ կարծեաց եկեղեցականին, նախապաշարման խնդիր է այս։ «Ափրիկէի մէկ քանի ցեղերը բնաւ չեն դպչիր ճագարի միսին, սակայն խենդ կ՚ըլլան մրջիւններու համար։ Զարմանալի է որ, Բարիզի պաշարման ատեն ամենէն այլանդակ կերակուրներն ուտուելէ յետոյ, այսօր զզուանօք կը նայուի անոնց վրայ։ Մուկի խմորեղէն մը գորտի խմորեղէնէ լաւագոյն է և խորոված մուկը ճագարէն նախամեծար է։ Ի՞նչ տարբերութիւն կայ օձի և օձաձուկի մէջ, որ մին կ՚ուտենք և միւսը չենք ուտեր. Թող որ օձի միսն աւելի նրբահամ է։ Գալով կատուին, ճաշարանաց մէջ քանի քանի անգամ հեշտանօք կերած ենք զայն տարբեր անուան մը ներքեւ։

«Անտամանեան արշիպեղագոսի բընիկները կ՚ապրին մուկով, օձով և մողէսով, զորս կը համեմեն կակղամորթներով։ Միսուրիի և Միսիսիպիի եզերաց վրայ, շուներն յարգի կերակուր մ՚են և յէմէքրալու՝ խորոված կապիկը կ՚երեւի ամենէն հարուստներու սեղանին վրայ։ Ամեն ոք գիտէ ծիծառանց բոյներու համբաւը. Ճավայիններն ամենէն յարգի են. սակայն չէք գիտեր թերեւս թէ, Չինացիք շունի, մուկի և օձի մսով ու արջի թաթերով կը պատրաստեն կերակուրներ որք մեր ամենէն համբաւաւոր խոհարարներուն նախանձը կրնան շարժել։

«Մեր ծովեզերեայ բնակիչք անօթութենէ կը մեռնին և օգուտ չեն քաղեր որորներէ, և սակայն Աւստրալիոյ մէջ շատ կը փնտռուի պարարտ որոր մը։ Ո՞վ մորէն կ՚անցունէ, նոյն իսկ ամենէն սովալլուկն, ագռաւ ուտել։ Եւ սակայն, մանր մանր ջարդուելով և քանի մը ժամ եփելով, հեշտահամ ապուր մը կը լինի։ Մենք թրթուրները կ՚ըսպաննենք, և սակայն, Արեւմտեան Հնդկաստանի մէջ, արմաւենւոյ մը վրայէն բռնուած գեղեցիկ թրթուր մը պատուական պատառ մ՚է։

«Գոչինչինցիք հոտած հաւկիթը նախամեծար կը համարին թարմէն։ Ասի նողկանք կը պատճառէ մեզ, սակայն իրենք ալ սիրտխառնուք կ՚ունենան առնլով հոտն մեր զանազան նիխած պանիրներուն։ Վայրենի կը կոչենք Հնդկաստանի բաբիններն, որովհետեւ կը սիրեն քիչ մը հոտած անդերն և արծիւներն, և սակայն չենք խորշիր ուտելէ փասիան մը ուր որդերը կ՚սկսին վխտալ։»

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ ՊՈԼՍՈՅ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ

(Առեւտրական Մէնէկէ Լրագրէն քաղուած)

ԸՆԹԱՑԻԿ ԳԻՆԵՐ

Կ. Պոլիս, 24 Նոյեմբեր 1886

Կարմիր ցորեն	լէպրա	Դրուշ տէքէն
Իւսաբիոյ	59.60	41.43
Պեսարապիոյ	— —	— —
Պուժէլիի և Ա. Պոլսոյ	59.60	38.42
Րօտոսթօ և Սամսոն	59.60	38.42

Վաճառեցաւ 3000 քիլէ։ Պատրաստ 7500 քիլէ։ Հրապարակն հանդարտ է։

Ցորեն Կէբէշ և Ազիմա	լէպրա	տէքէն
Իւսաբիոյ	— —	— —
Վալաքիոյ, Դանուբի	57.60	23 1/2.24 3/4
Պուժէլիի	— —	— —

Վաճառում չկայ։ Պատրաստ 40,000 քիլէ։ Գները կայուն են։

Կակուղ ցորեն	լէպրա	տէքէն
Պուրկազ	57.59	20.21 1/4
Փիլիպէ	57.59	20.21 1/4
Վառնա, Պալչըգ	56.58	20.21
Կալած, Պրայիլա	— —	— —

Վաճառեցաւ 30,000 քիլէ։ Պատրաստ 60,000 քիլէ։ Հրապարակը տկար է թէեւ կերպով, մեծաքանակ ապրանք հասնելուն համար, թէեւ լուր կը տրուի ամեն կողմէ թէ գները բռնուած են։

Եգիպտացորեն	լէպրա	Նոր տէքէ
Դանուբ	— —	— —
Սեւ ծով	56.60	13.13 1/2
Պուժէլի	— —	— —

Վաճառումնք չեղան բնաւ։ Պատրաստ 16,000։ Հրապարակն հանդարտ է և գործ չկայ։

Գարի		Նոր տէքէ
Սեւ ծով		— —
Պուժէլի և Դանուբ		10 1/2.11 1/2

Վաճառեցաւ 28,000 քիլէ Վառնա 10 1/2 11 1/2 ղրշէն։ Պատրաստ 18,000 քիլէ Վառնա։ Կանոնաւոր գործեր կը լինին։

Զաւդար, քիլէն 14 ղրուշ։ Վաճառում չկայ, ո՛չ ալ պատրաստ։

Բրնձահատ		տէքէն
Իզմիթ և շրջակայքը		24
Րօտոսթօ »		24 1/2

Վաճառեցաւ 150 պարկ Նոլովա։ Պատրաստ չկայ։ Հրապարակը տկար է։

Քանարէա Եէմ		օխան
Ռըզըն քեօբրիւ		60
Րօտոսթօ		62

Խնդրանք սահմանափակ են և 62 փարայէն գնողք կան։ Հրապարակի վրայ միշտ քիչ ապրանք կայ։

Լոբիա (ոսկին 100 ղրշէն)		100 օխան ղրշ.
Օրտու Տրապիզոն		100 105
Դանուբ		95. 96
Պուժէլի		— —

Վաճառմունք չեղան։ Պատրաստ 5000 պարկ։ Հրապարակն հանդարտ է, գնողք չկան։

Ոլոռ (պէզէլիա)		օխան փարա
Պալըքէսիր		65.
Սուրիա		65.
Դարդանէլ		65.
Չիլէ		40.

Վաճառմունք չեղան։ Պատրաստ 150,000 օխա։ Հրապարակը տկար է։

Քէնտիրլի հատիկ		օխան փարա
Սեւ ծով		— 50
Մարմարա		չկայ

Նշանակութեան արժանի գործ չկայ։

Բակլա		օխան փարա
Պանտրրմա		— 27
Մարմարա		— 28

Վաճառում չկայ։ Պատրաստ նոյնպէս։

Սուսամ		օխան փարա
Պալըքէսիր		— —
Իզմիր		չկայ
Մերսին և Ատանա		90.

Վաճառեցաւ 400 պարկ Մէրսին, օխան 91 փարայէն։ Պատրաստ 90,000 օխա։ Հրապարակն հանդարտ է։

Խաշխաշ օխան 50 փարա — Յիշատակութեան արժանի գործ մը չկայ։

Բամպակի հատիկ, օխան 25-26 փարա։ Գործ չկայ։

Վարսակ, քիլէն 9 ղրուշ։

Վաճառեցաւ 10,000 քիլէ Պուժէլի քիլէն 9 ղրշէն։ Պատրաստ ապրանք կը պակսի։

Ալիւր	պարկ	ղրշ
Օտեսա, Ա. տեսակ		108—112
» Բ. »		100—106
» Գ. »		95— 96
Ազիմա — ըստ տեսակին		98—
Պրայիլա, Թ. 3 և 4		—
»		—
» խառն		85—
Կալած 2 և 3		—
» 00 1/2 000		—
Վառնա		85—
Պուժէլի (Երկաթուղիով)		85— 86
Մարսիլիա		—

Վաճառեցաւ 26,000 պարկ. պատրաստ 10,000 Օտեսա. Ազիմա, Պրայիլա, Կալաց, Պուժէլի և Մարսիլիա չկայ։ Հրապարակը բաւական է, բռնուած գներով։ Կ. Պոլսէն ղրկուած ապրանաց գումարն է 3500 պարկ։ Տեղական սպառումնք կը հասնին 22,500 պարկի։

ՆԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆՔ

Ալիւր. Հասաւ 120 տակառ ռուսական. վաճառեցաւ 70. պատրաստ 100։ Գները տկար են։

Ռոմ. Հասաւ 620 տակառ. վաճառեցաւ 100. պատրաստ 2300։ Գներն անփոփոխ։

Շաքար. Հոլանտականը՝ տակառով կենդինարը 130. պարկով 126. ռուսականը՝ պարկով 110. Թրիէստ Ա. տեսակ 114, Բ.՝ 113 և Գ.՝ 106։ — Հասաւ 11040 Թրիէստ. վաճառեցաւ 8000 Թրիէստ. պատրաստ 8000 Թրիէստ, 1800 ռուսական և 260 տակառ հոլանտական։ Հասած մեծաքանակ ապրանաց պատճառաւ ինկած գներով վաճառմունք եղան։

Խահուէ. Ռիօ Ա. տեսակ 9,70, Բ.՝ 9 և Գ.՝ 8,60։ — Հասաւ 600 պարկ. վաճառեցաւ 1600. պատրաստ 7000։ Շարթուս մէջ հրապարակը բաւական բռնուած էր և հրապարակին վրայ գնողներ գտնուեցան։

Բրինձ. Ճէնովա Ա. տեսակ 49 և Բ.՝ 39. Րիզօն Ա. տեսակ 45 1/2 և Բ. 45 Փր. հնդկական 112-114-116. եգիպտական 90-95-118։ — Հասաւ 400 իտալական. վաճառեցաւ 600 անգլիական և 500 իտալական. պատրաստ 600 իտալական և 7500 անգլիական։ Անգլիականին համար հրապարակն հանդարտ է, իսկ իտալականը բարձր գներով կը վաճառուի։

Մոմ. Հասաւ 7000 սնտուկ պելճիքական և 520 ֆրանսական. վաճառեցաւ 4500 պելճիքական և 520 ֆրանսական. պատրաստ 8000 պելճիքական և 7.0 ֆրանսական։ Հրապարակը հաստատ է և խնդրանք կը լինին։

Քարիւղ. Ամերիկեան՝ սնտուկը 25-26. ռուսական տակառը 24։ — Հասաւ 14000 ռուսական. վաճառեցաւ 3000 ամերիկեան և 9000 սնտուկ ու 100 տակառ ռուսական. պատրաստ 32000 ամերիկեան և 20000 սնտուկ ու 1400 տակառ ռուսական։ Հրապարակը լաւ բռնուած է։

Ասլանի. Հասաւ 1900 սնտուկ. վաճառեցաւ 2500. պատրաստ 10600։ Գները կայուն են։

Ամէրիքան կտաւ. Այս կիսամսեայ մէջ վաճառմունք եղաւ անկանոն կերպիւ։

Լանկ քլոթ. Գործ չեղաւ։

Պ ... Նորաձեւութեանց վրայ միշտ գնումներ կը լինին չափաւոր գներով։ Մութ գոյներով ապրանքներ միշտ յարգի են։

Երկաթ. Հասաւ 150 թոնոյ. վաճառեցաւ 200. վաճառմունք անկանոն են եւ գներն քիչ շատ տկար։

Պղինձ. Վաճառեցաւ 100. պատրաստ 1000 կենդինար։ Հրապարակը հանդարտ է։

Գամ (Ֆրանսական)։ Վաճառեցաւ 300. պատրաստ 3000։ Գները կայուն են։

Անագ. Վաճառեցաւ 50. պատրաստ 40։ Գները տկար են։

Թիթեղ. Վաճառեցաւ 200. պատրաստ 900։ Գները բռնուած են։

Զինկ. Վաճառեցաւ 60. պատրաստ 1000։ Գներն անփոփոխ են։

Հանքածուխ. Հասաւ 9000 թոնոյ Քարտիֆ և 5000 Նիւ-Քեսըլ. Վաճառեցաւ 15,000 թոնոյ զանազան. պատրաստ 11,000։ Հրապարակը կայուն է և գներն անփոփոխ։

ՄՈՐԹ. Եզան. Վաճառեցաւ 400 կապ թաց 5 5/8 ղրշէն. 150 չոր Օտեսայ աղած 8 1/2 էն. 200 չոր Օտեսա չաղած 9 էն. 360 Օտեսա կզան եւ կովու 9 3/4 ղրշէն օխան։

Կովու. Վաճառեցաւ 200 թաց Օտեսա 5 5/8 ղրշէն. 300 թաց Սեպաստաբօլ 5 5/8 էն, 260 չոր Ասիա 9 1/2 ղրշէն օխան։

Ոչխարի, Այծամի, Նապաստակի, Այծի. Վաճառում չկայ։

ԱՐՏԱԾՈՒԹԻՒՆՔ

Թիֆթիկ. Պատրաստ 4000 պալեա. վաճառեցաւ 70 Պէյ Պազար 15 1/2 ղրշէն. 100 Չէրքէս 15 1/2 էն. 22 Կըրաէ 15 էն. 42 Էնկիւրի 14 3/4 էն 10 Սիվրի Հիսար 14 3/4 էն. 50 Նալլը Խան 15 1/2 էն օխան։ Հրապարակը լաւ բռնուած է թէեւ գնողք կը պակսին։ Պատրաստ ապրանք կը նուազին։ Լոնտոնի մէջ գործ չկայ։ Վանայ տեսակը հազուագիւտ է։

Մետաքս. Պատրաստ 200 պալեա, վաճառեցաւ 6 Բուրսայի ստորին տեսակ 76-77 էն. 3 Նուխի 55-56 էն. 6 Բուրսայի 92-112 էն օխան։

Շերամ. Հրապարակը գործօն է։

Բուրդ. Վաճառում չկայ. հրապարակը հանդարտ է ու խնդրանք կը լինին։

Բամբակ. Յիշատակութեան արժանի գործ չեղաւ։

Կանեփ. Հրապարակը հանդարտ է։

Կաղնէր. Պատրաստ 4500 կապ. վաճառեցաւ 220 կապ Բալըք 52-56 ֆրանքէն. 800 հրն Շիլիան Նամազի 33 1/2-34 էն և 200 զանազանք։ Հրապարակը հանդարտ է և գնողք սակաւաթիւ։

Ափիոն. Պատրաստ 650 սնտուկ նոր եւ 30 հին. վաճառեցաւ 12 Պալըքէսիր 150 ղրշէն. 5 Նալլը Խան 130 էն. 10 Գարահիսար 120-128 էն. 9 Թոգատ 141-142 1/2 էն. 2 Հանի Բէյօ 155 էն. 4 Մահալըճ 125 էն. 6 Սիվրի Հիսար 116-122 էն. 3 Պէյ Պազար 115 էն. 7 Գարահիսար 120 էն. 4 Էնկիւրի 117 ղրշէն օխան։ Հրապարակը ոգեւորած է եւ բարձր գներով գնողք կը գտնուին։

Դեղին խէժ. Պատրաստ 8000 օխա. վաճառեցաւ 1000 սպիտակ Գայսէրիէ էօքիւզ 30 1/2 էն. 1000 Էնկիւրի 25 1/2 էն. 2500 Գալաճըք 23-25 1/2 էն. 1000 դեղին 15 1/2 էն օխան։ Հրապարակը կայուն է եւ խնդրանք սահմանափակ։

Ճեհրի. Պատրաստ 1300. վաճառեցաւ 10 առաջին տեսակ Գայսէրիէ 9 1/2 էն. 50 Գայսէրիէ 8 1/2 էն։ 60 Զօրում 6 5/8 էն օխան. ապրանքն գնող կը գտնէ։

Մահմուտիյէ. Վաճառում չկայ. պատրաստ 800-1000։ Հրապարակը հանդարտ է։

Սալեփ. Պատրաստ 1000 օխա. վաճառում չկայ. գնողք կը գտնուին բայց պատրաստ ապրանք կը պակսին։

Դեղին Ծաղրամա. Պատրաստ 2000 օխա։ Գործ չկայ։

Մազի. Պատրաստ ապրանք կը պակսին։

Կաշի. Վաճառում չկայ. խնդրանք կը լինին. պատրաստ ապրանք կը պակսին։

Խաշխաշի. Վաճառեցաւ 800 կենդինար. պատրաստ 3200։ Գներն անփոփոխ։

Նուշ, Թուզ, Զամիչ. Գործ չկայ։

Հանածոյ. Գներն ընդհանրապէս լաւ բռնուած են ի Լոնտոն։

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

ՓԱՓԱՏՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՑ

Պ. Պ. ՓԱՓԱՏՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ պատիւ ունին ծանուցանել մեծարգոյ հասարակութեան թէ Լիոնի ամենակարեւոր և լաւագոյն գործարանաց հետ յարաբերութիւն հաստատած լինելով, այս անգամ եւս այլեւայլ տեսակ ընտիր ՄԵՏԱՔՍԵԱՅ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐՈՒ հաւաքում մը ինչպէս նաեւ Փարիզու վերջին նորաձեւութեան վերաբերող կառնէ-Բէ-բէ բերել տուած են յայժ համեստ և չափաւոր գներով։

Ցիշեալ վաճառատունները կը գտնուին ի Մեծ-Շուկայ Կ. Պոլսոյ։

Ի Քէթապճի-խան	Թիւ 3. 4. 8.
Ի Քիւրքճիլէր	» 21.
Սանտալ Պէզէսթէնի դուռը	» 34.
Ի Գալփաքճըլար պաշը	» 31. 33.

4—36

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԸՐԱՍԻՒԸՐԻ

Մարաշտա պուլունան վէ պիլ իճապ պուլունտըրըլաճագ օլան սաաքիրի Շահանէ խաւրէսի իչին պին իւչ եիւզ իքի սէնէսի քէանունը սանիսինտէն իթիպարէն պիր սէնէլիք օլմագ միւզայէտէսը գօնթրաթօյա բաղթ օլունաճագ օլան Ցէկի-Զայ քիրինճինին իհասըն թալիպ օլանլարըն չէրայիթին անլամագ վէ ֆիյաթը վազ իյլէմէք իւզրէ լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

24 Թէշրինի սանի 1886

Նօ. 16 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԸՐԱՍԻՒԸՐԻ

Ինշաաթը ասկէրիյէ լազըմէսի իչին լիւզում կէօրիւնէն իքի եիւզ պինտէն իւչ եիւզ պին ատէտէ գատար Միւրէֆթէ քիրէմիտի չէրայիթ վէ նիւմունէսինէ թէվֆիգըն մէվգըի միւնագասայա վազ օլունարագ քէանունը էվվէլին ալթընճը բազար կիւնիւ գարարը գաթիսի վէ ֆերտասը կիւնի եիւզտէ պէշ թէմինաթ իճրա վէ գապուլ օլունաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն խաթիրշինաս վէ ինշաաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

24 Թէշրինի սանի 1886

Նօ. 17 3—1

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԸՐԱՍԻՒԸՐԻ

Ինշաաթը ասկէրիյէ լազըմէսի իչին մուգթազի պիր սէնէլիք ճամ իլէ քէսիլմիշ ճամ վաղիյէսի մէվգըի միւնագասայա օլուպ քէանունը էվվէլին ալթընճը բազար կիւնիւ գարարը գաթիսի վէ իրթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէմինաթ իճրա վէ գապուլ օլունաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն խաթիրշինաս վէ ինշաաթ տաիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

24 Թէշրինի սանի 1886

Նօ. 18 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԸՐԱՍԻՒԸՐԻ

Տօն եաղը գըյէի ճէտտէ պէշ պին, պէհնիր գըյէի ճէտտէ տէօրթ զուբուշ.

Գարտիֆ մաատէն քէօմիւրիւ գանթար իւչ եիւզ, պէհնիր գանթարը ճէտտէ օն եէտի զուրուշ։

Պէյգօզ տէպպաղխանէսի իլէ մուլթագ ֆապրիգասը իչին չուրուլթը մուգարրէրէ վէ իթթիխազ օլունան նիւմունէլէրինէ թէվֆիգըն միւզայէտէ օլունմագ իւզրէ մէվգըի միւնագասաայա գօնուլան պալատէ մուրագգամ իքի գալէմ էշեա ֆիյաթը մուրագգամալէրի իլէ թալիպլէրէ էօհտէսինտէ օլուպ քէանունը էվվէլին իւչիւնճիւ չարշէնպէհ կիւնիւնէ գատար պէհնէր կիւն միւնագասալարը պիլ իճրա մէգըիւր կիւնտէ գարարը գաթիլէրի վիլիյէճէկլինտէն, իթայա թալիպ վէ տէօրտիւնճիւ բէնշէնպէհ կիւնի եիւզտէ պէշ թէմինալիւէ բաղիպ պուլունանլարըն մագամը Սէրասկէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

24 Թէշրինի սանի 1886

Նօ. 19 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԸՐԱՍԻՒԸՐԻ

Նիզամիյէ էպլիսէ անպարընա իթթիխազ օլունան նիւմունէսինէ վէ չուրուլթը մուգարրէրէսինէ թէվֆիգըն միւզայէտէ օլունմագ իւզրէ մէվգըի միւնագասայա գօնուլան պէշ պին ատէտ ֆէսին պէհէր ատէտի եէտի զուրուշա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ թէշրինի սանիի բուլմէն եէտի ալթընճը չարշէնպէհ կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը պիլ իճրա մէգըիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկլինտէն իթա իթմէյէ թալիպ վէ եէւմի մէզքիւրտէ բէնշէնպէհ կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէմինալիւէ բաղիպ պուլունանլարըն մագամը Սէրասկէրի լէվազըմաթ ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

22 Թէշրինի սանի 1886

Նօ. 15 2—3

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹ(Ի)Լ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,978,946
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 1,788,964

ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,131,348
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 898,072

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի փոխադարձ ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան փոխահատոյց գիրենք ներկայացնել. Նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուժած գումարնին 15,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000   ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,597

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամահրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գոմիսիոն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ՈՒՂՂԱԿԻ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ ԱՐՏԱԴՐԻՉԷՆ ՍՊԱՌՉԻՆ

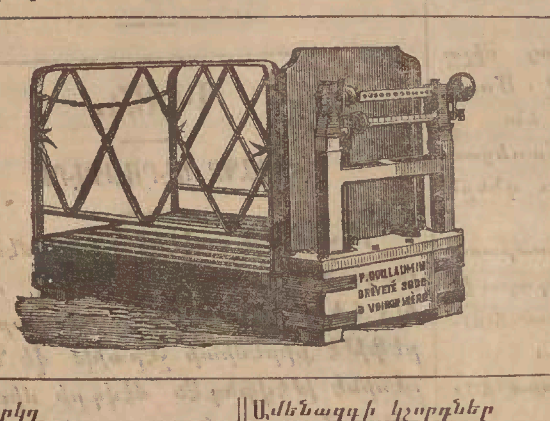

ՏԱՐԱԶԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ
Բ. ԿԻՅՈՄԷՆԻ
Արտօնեալ գործարանատէր
Ի Վօնտոսն (Իզեր)
Ֆրանսա

Պատկերազարդ ցուցակը ձրիաբար կը ղրկուի երբ նամակաւ ուզուի Իսդէոն Էֆէնտիէն, ներկայացուցիչ փասն Արեւելից, Բարաքէօյ, Տէյիրմէն խան, Կ. Պոլիս։

Դրամարկղ
Պատին մէջ դրուելիք արկղ
Առձեռն արկղիկ
Կահաձև դրամարկղ
Ապահովութեան նկուղներու դռներ և վանդակներ

Ամենազգի կշռողներ
Զափ և կշիռ
Առձեռն տատանոց
Տատանոցով կամուրջ՝ կառաց, անասնոց եւ այլն համար
Ընդօրինակութեան մամուլը

PAPIER FAYARD ET BLAYN

ՎԱԹՍՈՒՆՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ կը հաստատէ անոր գերազանցութիւնը՝ բժշկելու համար Ցօդացաւերը, Վէրքերը, Այրուածները, Հարբուխները, Կոշտերը եւայլն։ Գինն է 1 ֆրանք. կը գտնուի ամէն Դեղավաճառաց քով։ Դիմել առ Բարիզ, Սէն-Մէրի փողոց, թիւ 30։

HUILE DE HOGG

ՄՕՐԻՒ ՉԿԱՆ ԲՆԱԿԱՆ ԻՒՂ

Որոյ ազդուութիւնն հաստատուած է 25 էն աւելի տարիներու փորձովհետեւեալ հիւանդութեանց համար. կուրծքի հիւանդութիւն, թոքախտ, թոքառաջեց հիւանդութիւն, հազբուխ, յամառ հազ, խոյլ, աւշային գեղձերու ուռոյցներ. մորթի հիւանդութիւնք, սրքւին, սպիտակ զաշտան, ընդհանուր տկարութիւն եւայլն. Նաեւ տկար եւ փափկակազմ տղաքները զօրացնելու համար շատ դիւրաւ կը խմուի։

Զգուշանալու է սովորական իւղերէն և մանաւանդ անոնցմէ որ շահավետական նպատակներով բնական իւղերու տեղ և իբր թէ անոնցմէ աւելի ազդուութիւն և աւորժ համ տալու համար շինուած են։ Այն իւղերն ուրիշ բանի չեն ծառայեր բայց միայն ստամոքսը ընդոստնայն զզուելու և հոգնեցնելու։ Երբեմն շատ վտանգաւոր ալ կրնան ըլլալ։

Բնական և զուտ ձկան իւղ գտնելու ապահովութեան համար պէտք է գտնել ՀՕԿԻ ԻՒՂԸ, որ եռանկիւնի շշերով կը ծախուի։ Պահանջել հօկի անունը և Բարիզի բժշկական ճեմարանին քիմիական գործոց գլուխ Պ. Լըսիւէօրի վկայութիւնը որ իւրաքանչիւր շիշի էթիքէթին վրայ կը գտնուի։ Տէլլա Սուտայի եւայլ Պոլսոյ համբաւաւոր դեղավաճառաց քով կը գտնուի։

1883 տարւոյ յունուար 1 էն սկսեալ հօկի մօրիւ ձկան բնական իւղի շիշերուն էթիքէթներուն վրայ Գաղիոյ կառավարութեան կնիքն պիտի գտնուի ուրեմն այս մասին ուշադրութիւն ընելու է։ գործարանի նշանը։

ԳՈՒԻՆ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
ԲԻԼԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն։ —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Ժ. Վ. Ուիթօլ, Ուիթօլ խան Պահչէ-գաբու Պոլիս. կամ Ղալաթիա Մերթեքանի փողոց Իզզէթ փաշա խան թիւ 6։ 507

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

VICHY
ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալլիէ)
ԿԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
Վարչութիւն՝ Փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր

GRANDE GRILE. — Աւշային տկարութիւնք, մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, լեարդի և փայծաղի խցումն, Ներքին գործարանաց խցմունք, մաղձային քար եւայլն։

HOPITAL. — Մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, ստամոքսի ծանրութիւն, դժուարամարսութիւն, ախորժակի պակասութիւն ստամոքսի, ջղացաւ, անմարսութիւն։

CELÉSTINS. — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, միզական աւազ և միզական քար, յօդացաւ, շաքարախտ (Տիապէթ), սպիտակուց-միզական (Ալպիւմինիւրի)։

HAUTERIVE. — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, աւազ, քար, յօդացաւ, շաքարամիզութիւն, սպիտակուց-միզական։

Աղբիւրին անունը պէտք է յիշուել շիշերու քափսիւլին վրայ։

Պոլսոյ ամէն դեղագործաց և դեղավաճառաց քով կը գտնուի։

ՍԻՆԿԷՐԻ
ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմուտ բաշա, 90, —ի Կալաթա Կլավանի խան, 2, —ի Բերա, Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Ժ. ՆԻԷՏԼԻՆԿԷՐ
Վճարման դիւրութիւն
Զգուշանալ կեղծերէն։

24, Բէյքէմէզ փողոց, Ղալաթիա

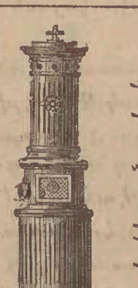

Հ. ԼԱՆԺ
ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

(Պղնձէ, ձուլածոյ և թափծու երկաթէ)

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ՉՄԻՆԷՆԵՐ
ԲԵԴՐՈԼՈՎ ՏԱՔՑՈՂ ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐ
ԵՐԿԱԹԵԱՅ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԻՔ
Ամէն տեսակ գործիք
ՇԻՆՈՒԱԾԱՆԻՒԹՔ
Նորոգութեան գործանաց
ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՔ
Տատանոցք-Կշռորդք-Ցորենի կշռորդ
ԴԱՆԱԿՆԵՐ
Քրիսթոֆլէ ոսկերչական գործեր

32, Մահմուտիյէ փողոց, Ղալաթիա

ՔԻՒՆԱՐՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք ամէն տասն օրն անգամ մը կը բանին Լիվրբուլի և Միջերկրականի միջև։

Ուղեւորք և ապրանք կ'ընդունուին Նիւ Եորքի, Պոստոնի, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամէն կողմերուն համար, նմանապէս Հավրի, Ռուէնի, Բարիզի, Լոնտոնի, Կլասկովի, Մանչէսթրի, Պրատֆորտի եւ եւ համար։

Ուղեւորաց համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Ամէն շոգենաւու մէջ կայ կին ծառայող մը։

Ընկերութեան շոգենաւերը նշանաւոր հանգիստ են իրենց հանգստաւէտութեամբ և կանոնաւորութեամբ։

Տէմէրարա շոգենաւը, նաւապետ Մագնէյ, դեկտեմբեր 9 ին Լիվրբուլէն տաս կ'սպասուի։

Գործակատար ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ
Թիւ 1 Բիւչիւք Հալի փաշա խան Ղալաթիա

511

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվրբուլի և Միջերկրականի միջև բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանոբուս	4200	Ոֆիրա	3000
Ֆերոս	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Ներթիս	3000
Սէսոստրիս	3250	Բերա	3000
Թիպս	3250	Լոգիւս	800
Մակետոնիա	3250	Օլինթոս	800
Մարիոթիս	3250	Սեպի	700

Օսայրիս շոգենաւը, նաւապետ Բօլ, ամսոյս 19ին Լիվրբուլէն տաս կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբուլ

515

ՈԳԵՆԱՒՈՅԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՍԻԼԵԱՆ
Ն. ՔԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Բօթիի միջև կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յաւաքկոյս շոգենաւն է Ալֆէնք որ դեկտեմբեր 1 ին Մարսիլիայէն և դեկտեմբեր 8 ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Յ. Միքէլէ որ պիտի մեկնի դեկտեմբեր 13ին։

Ուղեւոր և ապրանք ընդունուին

Նաւուղեւորի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՈԹԻ ԲՐՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Բիւչիւք Միլլէթ
Մումհանէ փողոց, Թիւ 14

514

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Ընդ մէջ Անվերս, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի
ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէրանդօ	4,500
Անճելօ	3,000	Մարենկօ	4.300
Արկօ	1,300	Մարբաթին	2,500
Պաւանօ	3,500	Միլօ	2,000
Պորոտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Դէյրօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիլէօ	2,500	Օդրանդօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օդդօ	2,000
Գոզօ	2,000	Բասիֆիք	1,200
Գոմօ	2,700	Բալքըմօ	3,200
Տիդօ	2,500	Բասդեր	1,700
Տօմինօ	1,800	Րինդօ	2,800
Երոգօ	2,600	Րիալթօ	4,400
Տրադօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Րօլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Րոմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Րոմէօ	3,500
Կալիլէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կիդանօ	2,200	Սաբֆօ	2,000
Կօզօ	1,800	Սէլվիօ	2,000
Կրօտօ	2,200	Սորենդօ	4,300
Հանկօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիւէտ	1,300
Հիւմպէրդ	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճիօտօ	2,300	Քասիդօ	3,600
Քէլօօ	2,000	Ջեոբա	1600
Քօֆիօ	2,200	Ջօրջիա	3,000
Լէօ	2,000	Ջէրօ	41,0

Ուինտսօ շոգենաւը, նաւապետ Նիւմէն, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և ամսոյս 3 ին պիտի մեկնի ուղղակի Կ. Պոլիս գալու համար։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւններ կ'ընծայուի

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԵՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալ
Թիւ 17-18, Բիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա

514

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվրբուլի և Արեւելից միջև.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճէրիան	2500	Ֆավոնեան	3700
Ալզատիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անտալուզեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթէնեան	2500	Իպերիան	5500
Արապիան	3700	Իլլիրիան	5500
Պավարիան	6000	Իտալիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լէսպիան	2200
Քասթելեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայրենեան	2000	Լիսպոն	800
Տուրոյ	700	Օբորթօ	700
Էճիբշըն	3700	Բերուեան	3800
Ֆապիան	3700	Վալէնսիան	6800
Ֆալէրնեան	3700	Վիրճինեան	6800

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Բիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա.

Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվրբուլ

Գործակալութիւնք
Կ. Պոլիս, էտուարտ Լաֆոնթէն.
Ճիպրալթար, Պ. Պ. Քարվըր Եղբարք
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վահման և ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլերի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրօկորտադօ.
Զմիւռնիա, Պ. Ուիթօլ և ընկ.

512

Արտօնատէր Ս. ՅԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՖՐԱՆՔՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ
ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՊԻՒՏԱՊԷՍԹԻ
ՀԱՆԴԵՐՁ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Արտօնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստի	10,000,000

Արեւելից Տնօրէն. Մ. Լօժէն Բարաբօր
» Լիազօր գործակալ. Մ. Նազարէթ Եաղըճեան.

Ֆրանքօ-Հունգարական կենաց անուանւոյն ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունի, նոյնպէս փոքր տղայոց և աղջկանց ի չափահասութեան վճարելի պայմանաւ։

Ամէն որդ. կը համարիմ ըսել թէ ամէն ընտանեաց և զաւակաց տէր անձանց իբր նուիրական պարտականութիւն մ'է տարեկան փոքրիկ զոհողութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զաւակաց ապագան ապահովել. կամ ի ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր սիրելի կինն և զաւակնքը աղքատութեան սոսկալի ճիրաններէն հեռի պահելու համար ուստի արդոյ հասարակութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմ Ֆրանքօ-Հունգարական ընկերութեան շահաւէտ պայմաններուն և միճակահանութեան մասնաւոր առաւելներուն որ մէն մի տարի Պիւտաբէսթի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից տեղի կունենան, մէն մի շահող թիւ 100 անգլիական ոսկի շահելու պայմանաւ։

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն։

Ամէն լեզուէ յայտարարութիւնք ձրի կը տրուին։

Օրինակ. —30 տարու անձ մը տարին մի անգամ 4 ½ ոսկի տալով 200 անգլիական ոսկիի ապագայ մը պատրաստած կըլլայ իւր ընտանեաց ևլն. ևլն։

Փափաքողք ազատ են ընկերութեանս պատուաւորութեան և հաստատութեան մասին տեղեկութիւն ստանալ Եւրոպիոյ մեծ դրամատուններէն։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ
ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ
1886 Նոյեմբեր 1 Շաբաթ օրէն սկսեալ մինչև Նոյեմբեր 30

(Բոլ է նշուած օրերէն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջ եկող շոգենաւուց երթևեկութեան ժամերը

Ժ. Վ.		Թ.
»2 —	Բ. և Ա. Գավ. Ենիմ. Մեզարպ. Պեօյ. Թարապիա Ենիքեօյ (Ենիքեօյի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	18
»2 50	Ենիքէ. Ստեն. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պեպ. (Պեպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) (Ուրբաթ օրերը Առնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. Գապաթաշ պիտի հանդիպի	22
»3 30	Ենիմ. Մեզարպ. Պեօյ. Թար. Ենիք. Ստեն. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պեպէք (Պեպ. պիտի հաղորդակցի)	32
»4 30	Ա. Գավաք Ենիմ. Մեզ. Պեօյ. Թար. Ենիք. Ստեն. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պեպէք Առնվ. Գուրչ. Օրթ. Պեշիք.	34
»6 —	Են. Մեզ. Պեօյ. Թար. Ենիք. Ստեն. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պեպ. Առն. Գուրուչ. Օրթ. Պեշ.	21
7 —	Ենիմ. Մեզարպ. Պեօյիւք. Թարապ. Պէյգօզ Բաշապ. Ենիք. Միրկ. Գանլըճ. Բ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Առնավ. Չէնկ. Պէյլէր. Օրթաք. Գուզ. Պեշիք. Իւսկ.	6
8 15	Ա. և Բ. Գավ. Ենիմ. Մեզարպ. Պեօյ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պեպ. Առնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. (ուրբաթ օրերը Ստենիա պիտի հանդիպի)	32
10 —	Մեզարպ. Պեօյ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Բ. Հիսար Առնավ. Օրթաք. Պեշ.	33

Առնավուտքէօյէն կամուրջ եկող շոգենաւուց ժամերը

»2 —	Պեպէք Առնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք.	19
»2 30	Առնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք. Գապ.	6
»3 —	Պեպ. Առնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք.	33
»3 30	Պեպէք Առնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. Գապ. (Բացի ուրբաթէ)	4
»4 —	Առնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիքթաշ	18
»4 30	Պեպէք Առն. Գուր. Օրթ. Պեշ. Գապ.	33
10 55	Հիսարէն ուղղակի կամուրջ	22
11 15	Պեպէքէն ուղղակի կամուրջ	6

Անատոլու եզերքէն կամուրջ եկող շոգենաւուց ժամերը

»1 45	Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Գապ.	34
»2 —	Պէյգօզ Բաշպ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	23
»2 35	Գանտ. Վանիք. Չէնկլ. Պէյ. Գուզկ.	28
3 30	Պեօյ. Թար. Պէյգ. Բաշապ. Ր. Ք. մահ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	17
»3 30	Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պեշիք.	19
4 30	Գանտ. Վանիք. Չէնկ Պէյլ. Գուզկ. Իւսկ.	28
»4 45	Պէյգ. Բաշպ. Ր. Ք. մահ. Գան. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Պեշիք.	23
8 45	Պեօյիւք. Թարապ. Պէյգ. Բաշապ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկել. Պէյլէր. Գուզկ. Իւսկիւտար (Ուրբաթ օրերը Ր. Ք. Մահ.)	19
10 30	Գանտիլլիէն ուղղակի Չէնկէլքէօյ	23

(Բոլ է նշուած օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթևեկող շոգենաւուց ժամերը

»3 30	Գապաթ. Իւսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկել. Առնավ. Գանտիլ. Ա. և Բ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Բաշապ. Պէյգ. Թարապ. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ.	6
»2 45	Պեշիք. Օրթաք. Գուր. Առնավ. Պեպէք Բ. Հիսար Միրկ. Ենի. Թար. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ. Բ. և Ա. Գավաք	34
»4 15	Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Առնվ. Պեպէք Բ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թար. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ.	22
5 30	Գապաթ. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Առնավ. Պեպէք. Բ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ստեն. Ենիք. Պէյգ. Թարապ. Պեօյիւք. Մեզր. Ենիմ. և Գավաքներ	32
6 45	Իւսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Առնվ. Գնտիլ. Ա. և Բ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Թարպ. Պեօյ.	19
8 30	Պեշիք. Օրթ. Առնավ. Պեպ. Բ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թարպ. Մեզար. Պեօյ.	33
10 30	Բ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ստեն. Ենիքեօյ, Թարապիա, Պեօյի. Մեզար. Ենիմ.	18
11 10	Ենիք. Թարապ. Պեօյիւք. Մեզարպ. Ենիմ.	32
11 40	Պեպ. Բ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ստեն. Ենիք.	22

Կամուրջէն Առնավուտքէօյ երթևեկող շոգենաւուց ժամերը

»3 —	Ուղղակի Պեպէք (բացի ուրբաթէ)	4
»3 10	Ուղղակի Առնավուտ.	18
»4 —	Ուղղակի Պեպէք	33
10 —	Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Առնավ. Պեպ. Բ. Հիսար (Վափոր եկող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	22
10 35	Պեշիք. Օրթ. Գուր. Առնվ. Պեպէք	6
11 10	Գապաթ. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Առնավ. Պեպ. Բ. Հիսար Պօյաճըքէօյ	19
11 40	Պեշիք. Օրթ. Գուրու. Առնավ. Պեպ.	33
12 5	Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Առնավ.	6

Կամուրջէն Անատոլու եզերք երթևեկող շոգենաւուց ժամերը

»2 55	Ուղղակի Գանտիլլի	19
»3 15	Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Ք. պահճէ Պէյգ. (ուրբաթ օրերը Ր. Ք. մահ.)	23
»3 55	Ուղղակի Գանտիլլի	28
9 35	Պեշիքթաշ, Գուզկունճ. Պէյլէր. Չէնկել. Վանիք. Գանտիլ. (Գավաքներ գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	23
10 15	Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. Ր. Ք. մահ. Բաշապ. Պէյգ. Թար. Մեզ. Գավ.	17
10 40	Իւսկ. Գուզկ.	28
10 55	Պեշիք. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկել. Վան. Գանտիլլի Պեպէք (Գանտիլլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	34
11 25	Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաշապ. Պէյգ.	23
11 45	Գապթ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք.	28

» Այս նշաններըը կրող շոգենաւք Նոյ. 15 էն քառորդ մը վերջը պիտի ելնեն։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	6 5	— —	7 —
— —	6 35 Պեշիք	— —	8 15 Պեշիք
— —	7 5	— —	8 45
— —	8 15 Պեշիք	— —	9 15 Պեշիք
2 —	9 —	2 15	9 50
2 30	9 30 Պեշիք	2 50	10 15 Պեշիք
3 —	9 45	3 20	10 45 Գզ.
3 30	10 5 Պեշիք	3 50	11 5
3 45 Ֆերպօթ	10 40	4 35 Պեշիք	11 25
4 5	11 — Գզ.	5 20	11 50
4 35	11 25	5 50	12 5
5 — Ֆերպօթ	11 40	6 15 Պեշիք.	12 5 Գզ*
5 5 Վափոր	12 5		
5 35 Պեշիք			

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	6 30 Պեշիք	— —	6 30
— —	7 5	— —	7 5
— —	8 10 Պեշիք	2 —	8 15
2 —	8 45	2 25	9 — Պեշիք
2 30	9 30	2 55	9 35
3 —	9 55 Պեշիք	3 25	10 — Պեշիք
3 30	10 30	3 55	10 35
4 —	11 —	4 40 Պեշիք	11 5
4 45	11 30	5 25	11 35
5 30 Պեշիք	12 5	6 — Պեշիք	12 5
6 —			

* Այս երթեւեկութիւնք Հրէից տօներուն եւ ուրբաթ օրերը չպիտի կատարուին։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ
ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

3 30 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
5 — » »
10 35 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 30 » » (կիրակի օրեր Ժ. 11 ին)
3 — կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 30 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ
10 15 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճաք (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 15 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը Ժմ. 10 45 ին)։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ
ԵՒ
ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 45 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
5 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — » Գապաթաշ
4 15 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 45 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 15 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

Ծան. —Օդք մրգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։